

HEBREO Bainni toyani jo'casi coca

Dios ha hablado por medio de su Hijo

¹ Ru'rureba, Riusubi mai ira bain ba'isi'cuani coca caní achoye yêto, baguë bain cuencueni raosi'cuani ai ba'iyé tin masi güeseguë, bacuani coca masi güeseguë ba'nji.

² Ja'nca masi güeseguëbi yureta'an, yo'jereba ba'irën ba'iguëna, maini coca quëani achoye yëguë, baguë Zinre cuencueni, maire quëani acho güesebi. Baguë Zin ba'iyete cato, ai ta'yejeiyereba Ējaguëre baguëte re'huabi. Re'huaguë cabi: “Si'a ën yija re'otore re'huani jo'cani, më'ëbi si'aye bajë'ën” cabi Riusu, baguë Zinni.

³ Riusu ta'yejeiye go'siye'ru ai ta'yejeiye Ējaguë ba'iji baguë Zin. Baguë ba'iyete ëñato, Riusu ba'iyé'ru te'ereba ba'iji baguë. Baguë ta'yejeiye ba'i coca se'gare caguëna, si'aye ën yija re'otobi re'oye ba'iji. Mai gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere tënoni saoni tējini, ja'nрэbi Riusu ëja guëna seihuë jëja ca'ncona bëani, baguë naconi guënamë re'otobi te'ereba guanseguë ba'iji.

El Hijo de Dios es superior a los ángeles

⁴ Riusu Zin ta'yejeiyereba ba'iyete cato, baguë guënamë re'oto yo'o concua'ru quë'rë ta'yejeiye Ējaguë ba'iji, Riusu quë'rë re'oye cuencueni re'huasi'quë sëani.

5 Riusu cani jo'casi cocare ëñato, baguë Zin se'gani ñaca cani achobi. Baguë anje hua'nani gare ja'nca caye beoye bajji'i:
Më'ëbi yë'ë Zin ba'iguë'ë.
Yure umuguse më'ëni ja'nca cuencueni re'huahuë yë'ë.

Yeque cocare'ga baguë Zin ba'iyete caguë, baguë anje hua'nare gare caye beoye bajji'i:
Baguë taita sëani, yë'ë Zinreba ba'iji baguë.

6 Ja'nrëbi baguë Zin gañaguëte ën re'otona raoguë, si'aye ëñoni, baguëni ñaca cani achobi:
Yë'ëre guënamë re'oto yo'o concua si'acuabi më'ëna gugurini rëañe bayë.

7 Cani, ja'nrëbi Riusubi baguëre guënamë re'oto yo'o con hua'nani cani achobi:
Yë'ëbi guanseguëna, yë'ë yo'o case'ere te'e jëana besa hua'na yo'ojën ba'ijë'ën.

Tutu saoye'ru yo'ojën, toa ëoni si'aye'ru yo'ojën ba'ijë'ën cani achobi Riusu.

8 Baguëre guënamë re'oto yo'o con hua'nani ja'nca cani achoguë, baguë Zinni coca caguë, quë'rë ta'yejeiye coca cani achobi:

Më'ë ëja guëna seihuëna bëani, gare carajeiye beoye si'aye guanseguë ba'ijë'ën, Riusu.

Te'e ruiñereba guanseye se'ga ba'iguë'ë më'ë.

9 Te'e ruiñe yo'oye se'gare bojoguë, gu'aye yo'oyete ai gu'a güeguë ba'iyë më'ë.

Ja'nca ba'iguë sëani, më'ë ta'yejeiye Riusubi më'ë gajecuanì bojo güeseye'ru më'ëni quë'rë ai ba'iyë bojo güeseguë ba'iji.

10 Cani achoni, ja'nrëbi se'e yeque cocare baguë Zinni cani achobi Riusu:
Ai ta'yejeiyereba Èjaguë ba'iguë'ë më'ë.

Ru'rureba ba'isirën, ën yija re'otore re'huani
jo'caguë, më'ë se'gabi guënamë re'oto
si'ayete re'huani jo'cahuë.

Ja'nca re'huani jo'caguëna, carajeiye se'ga ba'iji.

¹¹ Carajeiguëta'an, më'ë yua gare carajeiye beoye
ba'iguë'ë.

Si'a ën re'otobi ira re'oto'ru ruinji.

Ira caña carajeise'e senjoñe'ru si'a re'oto jo'cani
senjoja'ñe ba'iji.

¹² Gare se'e sayaye beoye ba'iyë'ru ën yija re'otore
gare jo'cani senjoñe ba'ija'guë'bi.

Ja'nca ba'ija'guëta'an, si'arën ja'ansi'quë
ba'ija'guë'ë më'ë.

Gare ñu'ñujeiñe beoguë ba'iguë'ë më'ë, baguë
Zinni cani achobi Riusu.

¹³ Ja'nca cani achoguëbi baguë Zinni ën cocare'ga
cani achobi. Baguëre guënamë re'oto yo'o con
hua'nare ja'nca gare cani achoye beoguë baji'i:

Yë'ë jëja ca'ncona bëani, yë'ë naconi ai ta'yejeiye
guanseguë ba'ijë'ën.

Më'ëre je'o bacua carajei ñësebë tëca, yë'ë naconi
te'e guanseguë ba'ijë'ën, cani achobi.

¹⁴ Ja'nca cani jo'casi'quë sëani, Riusu guënamë
re'oto yo'o con hua'na ba'iyete masiye poreyë
mai. Riusure yo'o concua se'ga'ë. Baguëbi
bacuare cuencueni, baguë bain baguë naconi te'e
ba'ija'cuare conni cuiraye raobi.

2

No hay que descuidar la salvación

¹ Ja'nca sëani, mai Eñaguëbi baguë cocarebare
quëani achoguëna, maibi jo'cani senjoma'iñe cajën,

baguë cocare quë'rë te'e ruiñereba achani yo'oñu cayë.

² Riusu ira coca cani jo'case'ere ro'tajën ba'ijë'ën. Riusu anje hua'nabi cani jo'cajënna, Riusu bainbi te'e ruiñereba yo'oye bahuë. Yo'oma'itoca, Riusubi ga gu'aye yo'ose'ere ëñani, ba bainguë si'nseyete cuencueni jo'caguë ba'nji.

³ Ja'nca si'nseguëna, maibi yureña Cristo tëani bayete güetoca, Riusu bënni senjoñete gare jëaye beoji. Mai Ëjaguë Jesucristobi ru'ru baguë tëani ba cocare quëani achoguëna, baguëte achasi'cuabi yo'je ba cocare maini masi güesehuë.

⁴ Masi güesejënna, Riusubi bacua coca cayete te'e ruiñe ba'iyë masi güeseza caguë, baguë bain quëani achocuare conguë, ai ta'yejeiyereba yo'oni ëñoguë, baguë Espíritute bacuana raobi. Raoguëna, bacuabi ta'yejeiye yo'o yo'oye porecua ruën'ë, Riusubi ga bainguë yo'o cuencueguëna. Riusubi baguë mame cocare ja'nca cani jo'caguëna, te'e ruiñereba achajën bañuni.

Jesucristo, hecho como sus hermanos

⁵ Riusu ba'i re'oto ti'anja'ñete cato, Riusu guënamë re'oto yo'o con hua'nabi gare guanseye beoye ba'ija'cua'ë, ën re'oto guansese'e'ru.

⁶ Riusu coca cani jo'case'ere ëñato, baguë bainbi baguë ba'i re'otore guansejën ba'ija'cua'ë. Ñaca caji:

Riusu, më'ëbi bain ba'iyete ëñaguë, ta'yejeiye beo hua'nareba ba'icua'reta'an, ¿më'ë guere bacuare ai ta'yejeiye ro'taguë ëñaguë'ne?

¿Më'ë guere bacuani ta'yejeiye ba'i güesequë'ne?

7 Bainre re'huani jo'cani, guënamë re'oto yo'o con hua'na ba'iyeru rëño ñësebë quë'rë yo'je ba'ijëna, ja'nrebi jë'te, bacuare ai ta'yejeiye ba'icuarë re'huaye ro'tayë më'ë.

Bacuare ai ruiñe ëñani bojoja'guë'ë më'ë.

8 Ja'nca ëñani bojoguë, bacuare si'a ën re'oto ba'iyete guansecuare re'huaja'guë'ë më'ë, cani jo'case'e ba'iji.

Ja'nca cani jo'case'e sëani, baguë bainbi si'ayereba guansejën ba'ija'cua'ë. Guansejënna, si'a ba'i hua'nabi achani Jaë'ë cajën yo'ojën ba'ija'cua'ë. Ja'nca ba'ija'cuata'an, yureña baguë bainbi si'aye guanseye cato, yuta caraji bacuare.

9 Ja'nca ba'icuata'an, maibi yureña Jesucristo ba'iyete masini, baguë ta'yejeiye ba'iyete ye'yeyë. Riusubi baguëte cuencueni, rëño ñësebë ba'iguëna, baguëte anje hua'na ba'iyeru quë'rë yo'je ba'i hua'guëre re'huani, ja'nrebi baguëte ai ta'yejeiyereba E'jaguëre re'huani jo'cabi. Riusubi si'a bainni ai yëguë, Jesucristote raoni, mai ro'ire junni tonguëre re'huani, maina raobi. Raoguëna, mai ro'ire ai yo'oni, ja'nrebi ai ba'iyë ai ta'yejeiye E'jaguë ruinsi'quëbi Riusu naconi te'e ba'iji.

10 Ja'nca ai yo'oguëna, Riusubi te'e ruiñe ro'tani, Jesusre maina raobi. Si'a ën re'oto baguë yëse'e'ru re'huani jo'casi'quëbi ai jai jubë bainre tëani baye ro'taguë, bacua jëayete ëñoguëbi ai re'oye conja'guë caguë, baguëte ai yo'ojai hua'guëre re'huani raobi.

11 Raoguëna, baguë bain ba'ija'cuare recoyo tënoreba tënoji. Tënoquëna, maibi baguë naconi recoyo te'e zi'inni ba'ijën, si'acuabi Riusuni Taita

cajënna, baguë'ga maini Yë'ë bainreba'ë maire ai bojoreba bojoguë caji.

¹² Riusu coca cani jo'case'e'ru maire caji:

Riusu, më'ë ta'yejeiyereba ba'iyete yë'ë bainreba ba'icuanu masi güeseza.

Si'a më'ë bainbi ñë'cajënna, më'ë ba'iyete ai re'oye cani achoja'guë'ë yë'ë, caji Riusu.

¹³ Yequëru'ga ëñato, ñaca caji:

Riusu, më'ëni si'a recoyoreba ro'taza caji.

Yequëru'ga:

Riusu, yë'ë, yë'ë bainreba më'ë cuencueni jo'casi'cua, si'acuabi më'ë cayete achani yo'oye ëjojën ba'iyë, caji.

¹⁴ Ja'an bainreba ba'iyete cato, ën yija ba'i hua'na se'ga ba'iyë. Anje hua'na ba'iyë'ru beoyë. Ja'nca ba'icua sëani, Jesusbi ën yija bainre ëñani, yë'ë'ga güina'ru bainguë runni baza caguë yo'obi. Ja'nca yo'oguë, zupai huati, bainni junni huesë güesequë, ja'anguëni huesoni si'aye ro'taguë, mai ro'ire junni tonbi baguë.

¹⁵ Ja'nca junni tonguë, bain hua'na yua junni huesëyete gare se'e huaji yëye beoye ba'iyë. Zupai huati zoe zemosi'cua ba'ijënna, bacuare tëani etobi Jesús.

¹⁶ Ja'nca yo'oguëna, ëñere te'e ruiñe masiyë mai. Anje hua'nani conni cuiraye ro'tamaji'i. Baguë bainreba, baguëni si'a recoyo ro'tajën ba'icua, Taita Abraham mamacua casi'cua, ja'ancuanu conni cuiraye ro'taguë raji'i.

¹⁷ Ja'nca raiguëbi baguë bainreba ba'iyë'ru güina'ru te'e ba'iguë'ru runji'i. Ja'nca ruinguëbi bacuani conni cuiraye te'e ruiñereba yo'oye poreguë baji'i. Bacua quë'rë ta'yejeiye pairi oiguë

coñe'ru bacua recoyo tēno güeseni, te'e ruiñe conni cuiraguë raji'i. Riusu cuencueni raosi'quë sēani, bain gu'a jucha yo'ojēn ba'ise'ere tēno güeseni saozu caguë, mai ro'ire junni tonguë raji'i.

¹⁸ Ja'nca raiguëbi zupai coqueguë choise'ere ai yo'oguë etajeisi'quë sēani, zupaibi maire'ga coqueguë choiguëna, mai'ga ai yo'ojēna, maini te'e ruiñe conni etoye pore Ējaguë'bi ba'iji.

3

Jesús es superior a Moisés

¹ Ja'nca yo'oye pore Ējaguë ba'iguëna, mēsacua yua yē'e bainreba ai yēsi'cua, Riusu ba'i re'otona choisi'cua sēani, yureca mai Ējaguë Jesucristo ta'yejeiye ba'iyete ro'tajēn ba'ijē'ën. Riusubi baguëte cuencueni raoguëna, maire recoyo te'e conni tēnoguë raji'i. Maini ta'yejeiye pairi oiguë coñe'ru maini conguë, mai ba'iyete Riusuni sencaiguë ba'iguëna, baguëni si'a recoyo ro'tajēn ba'iyē mai.

² Riusubi baguëte cuencueni raoguëna, Riusu yēse'e'ru te'e ruiñe yo'oguë baji'i. Mai ira bainguë ba'isi'quë Moisés hue'eguë ba'isi'quere'ga ro'tajē'ën. Riusubi Israel bain ějaguë ba'iyē guansequë, baguë ba'i huë'ere yo'oye guansequëna, Riusu yēse'e'ru te'e ruiñe yo'oguë baji'i.

³ Ja'nca yo'oguë ba'isi'quëta'an, Jesushi yua Moisés ba'ise'e'ru quë'rē ai ta'yejeiye Ējaguë cuencuesi'quë ba'iji. Jesús yua Riusu bain jubē re'huaye guansesi'quë sēani, Moisés ějaguë ba'ise'e'ru quë'rē ta'yejeiye ba'iji.

4 Bain hua'nabi huë'e yo'oye masicuata'an, Riusu yua ai ta'yejeiye ba'iguëbi si'aye yo'oni jo'caye te'e ruiñe masiji.

5 Moisés ba'iguë ba'ise'ere cato, Riusu yo'o coñe cuencuesi'quëbi Riusu guansese'ere te'e ruiñe yo'oguë, Riusu ba'i huë'ere re'huani babi. Riusu jë'te caja'yete achani, bain hua'nani quëani achoguë baji'i.

6 Ja'nca yo'o conguë ba'iguëna, Cristo yua Riusu Zin sëani, Moises'ru quë'rë ta'yejeiye ba'iguëbi ba'iji. Moisesbi Riusu ba'i huë'ere yo'osi'quëta'an, maibi yureña Cristo naconi te'e ba'ijën, Riusu ba'iru ba'icua'ë mai. Baguë bainreba re'huasi'cua'ë. Ja'nca sëani, Cristo tëani baja'yete gare jo'caye beoye si'a recoyo ro'tajën ba'itoca, baguë bainrebare maire re'huani baji.

Reposo del pueblo de Dios

7 Cristo yua quë'rë ai ta'yejeiyereba Eñaguëre sëani, Riusu Espiritubi maini ganreba yihuoguë, ñaca caji:

Riusubi mësacuani yihuoyete caguëna, ja'ansi'cua te'e ruiñe yo'ojën ba'ijë'ën.

8 Mësacua ira bain ba'isi'cua yo'ojën ba'ise'e'ru yo'oye beoye ba'ijë'ën.

Riusubi bacuare beo re'otona sani, baguë ta'yejeiye yo'ore yo'oni ëñoguëna, bacuabi ro cue'yoni, baguë yëse'e'ru yo'oye ro gu'a güejën bateña.

9 Yë'ë yua cuarenta tëcahuëan ta'yejeiye yo'o yo'oni bacuani cuiraguë ba'iguëna, bacuabi yë'ë case'ere ro achajën, yo'oye gu'a güejën ba'nhuë.

10 Ja'nca ba'ijëna, yë'ë yua ja'an bainre ëñaguë, bacuani ai bëinreba bën'ë.

Ro bacua gu'a ëase'e se'ga yo'oye ro'tajën ba'icua'ë cahuë.

Yë'ë yëse'ere caguëna, bacua yua ro cue'yoni, tin yo'oye yëcua'ë, ro'taguë ëñahuë yë'ë.

11 Ja'nca yo'oye yëjënna, yë'ë'ga bacuani bëinguë, ganreba cahuë: Yë'ëna rani, yë'ë naconi bëani huajëye yëtoca, bacuare gare ënseguë ba'ija'guë'ë yë'ë cahuë, cani jo'cabi Riusu Espíritu.

12 Ja'nca cani jo'caguëna, yureca yë'ë bain ai yësi'cua, mësacua ëñajën ro'tajën ba'ijë'ën. Mësacua yequërë Riusu case'ere recoyo ro'tama'itoca, ëñajën ro'tare bajë'ën. Gue cue'yoye beoye ba'ijën, mai Taita Riusu yëse'e'ru gare tin yo'oye beoye ba'ijë'ën.

13 Riusubi maini ja'nca ganreba yihuoguëna, mësacua jubë si'acua yua sa'ñeña yihuoreba yihuojën ba'ijë'ën. Riusu bëani huajë güeseye tëca gare gu'a jucha yo'oye beoye ba'ijë'ën. Gare coque güesema'ijë'ën. Riusu yëye'ru tin yo'oye ro'ta bi'ratoca, Riusure jo'cani senjoñë.

14 Ja'nca sëani, Riusure gare jo'cani senjomajën, baguë cani jo'case'ere si'a recoyo ro'tajën, baguë yëse'e'ru gare jo'caye beoye yo'ojën ba'itoca, Cristo naconi te'e zi'inni ba'icua gare ba'iyë mai.

15 Ja'nca sëani, Riusu coca cani yihuose'ere te'e ruiñe achajën ba'ijë'ën:

Riusubi yureña baguë yihuoyete caguëna, ja'ansi'cua yo'ojën ba'ijë'ën.

Mësacua ira bain ba'isi'cuabi Riusuni ro achajën, baguë case'ere yo'oye gu'a güejënna, mësacua yo'oye beoye ba'ijë'en.

¹⁶ Bacua yua Moisés guansese'ere achani, Egipto yijare gare jo'cani saisi'cuata'an, ja'ansi'cuabi cue'yoni, Riusu case'ere ro achajën, tin yo'ojën bateña.

¹⁷ Ja'nca yo'ojën, cuarenta tēcahuëan gare jo'caye beoye Riusuni gu'aye yo'ojënna, ja'ancuani bënni senjobi Riusu. Riusubi bënni senjoguëna, bacua junni huesëreña. Junni huesësi'cuabi beo re'otona ro senjosi'cua unteña.

¹⁸ Riusu yëse'ere yo'oye gu'a güecua sëani, Riusu naconi te'e bëani huajëye gare poremateña bacua. Ja'anre bacuani si'a jëja cani jo'caguëña Riusu.

¹⁹ Bacua yua ja'nca ba'ijënna, mësacua ro'tani ye'yejë'en. Riusuni recoyo ro'taye gu'a güecua sëani, Riusu ba'iruna ti'añe gare poremateña bacua.

4

¹ Yureca, Riusubi baguë naconi bëani huajë cocare maini cani jo'caguëna, mësacua achani, ja'anre ro'tare bajë'en. Yequërë gu'a recoyo re'huani Riusuni recoyo ro'taye jo'catoca, Riusute ti'añe porema'iñë.

² Riusubi baguë tēani ba cocare mai ira bain ba'isi'cuani quëani achoni, ja'nrebi maire'ga baguë bojo güese cocare quëani acho güesebi. Ja'an ba'isi'cuabi Riusu cocare ro achani, baguëni recoyo ro'taye gu'a güecua sëani, Riusu insija'yete gare coye beoye ba'iyë.

³ Riusuni si'a recoyo ro'tajën ba'icuaa Riusuna ti'anni, baguë naconi te'e bëani huajëye poreja'cua'ë.

Riusu coca toyani jo'case'ere ëñani ye'yejë'ën: Yë'ë yua bacuani ai bëinreba bëinguë cani jo'cahuë. Yë'ëna ti'anni bëani huajëye gare porema'ija'cua'ë mësacua, caguë cahuë yë'ë, toyani jo'case'e ba'iji.

Ru'rureba ba'isirën, ën yija re'huani jo'casirën ba'iguëna, Riusubi bain bëani huajëyete re'huaguëña. Re'huasi'quëta'an, ja'ancuani bëinguë, baguë naconi te'e bëani huajëye gare ënseguëña.

⁴ Riusu naconi te'e bëani huajëyete cato, baguë coca toyani jo'case'e yequëruna ëñato, ñaca caji:

Siete ba'i umuguse ti'anguëna, Riusubi baguë yo'ore yo'oni tëjini, ja'an umuguse bëani huajëguëña.

⁵ Bëani huajëyete cani, ja'nrëbi se'e yequëru'ga ñaca cani jo'cabi:

Ja'an bainbi yë'ë naconi te'e bëani huajëye gare porema'ija'cua'ë.

⁶ Riusubi baguë bain naconi te'e bëani huajëye ro'taguë, ja'ancua baguë tëani ba cocare recoyo ro'taye gu'a güejënna, baguëna ti'añe ënsebi.

⁷ Ënseguë, yureña baguë bain ti'añete yuta ëjoji. Mai ira Taita ba'isi'quë Davidbi jë'te Riusu cocare maini quëani achoguëna, Riusu choiyete masiyë mai:

Yureña, Riusubi mësacuani yihuoyete caguëna, mësacua gue cue'yoye beoye achani yo'ojën ba'ijë'ën.

⁸ Baguë naconi bëani huajëyete cato, mai ira bainguë ba'isi'quë Josué choise'ere cama'iji Riusu. Josuebi Riusu bainni si'arën bëani huajë güesetoca, jë'te yeque bëani huajë cocare cama'ire'abi Riusu.

⁹ Ja'nca cani jo'casi'quë sëani, Riusu bainrebabi baguëna ti'anni, baguë naconi te'e bëani huajëye poreja'cua'ë.

¹⁰ Riusu bëani huajë umuguse, ja'an umugusebi ti'anguëna, Riusu naconi te'e bëani huajëye yëcuabi bacua yo'ore jo'cani, bëani huajëja'cua'ë. Riusubi ën yija re'otore re'huanu tējini, ja'nrebi bëani huajëguëna, baguë bainrebabi baguë bëani huajëse'e'ru bëani huajëye poreja'cua'ë.

¹¹ Ja'nca sëani, si'a jëja recoyo re'huanu, Riusu case'ere jo'caye beoye yo'ojën bañuni. Gue cue'yoye beoye ba'ijën, Riusu bënni senjoja'ñete jëajën bañuni.

¹² Mai Eǰaguë Riusubi ai ta'yejeiye ba'iguëbi si'a mai ba'iyete te'e ruiñe masiguë'bi ba'iji. Baguë cocarebare maini masi güeseguë, Riusubi maini ëñani, mai recoyo ro'tayete masi güeseji. Mai ba'ie, mai recyoreba yahue ro'taye, si'aye beoru ëñani masiji Riusu. Guerra hua hua'ti si'a ca'ncoña ai së'a hua'tibi mai je'o bacuani huani bacua gu'an, bacua gu'an ri'ngarëan tëca yëtöye'ru, mai recoyo ro'taye si'aye masini, mai gu'a ëase'ere maini masi güeseji Riusu.

¹³ Ja'nca sëani, Riusubi baguë ñacobi maini ëñato, gare gatini jëaye beoye ba'iyë. Si'a bain ba'ie, bacua si'si recoyo ba'iyete masiyereba masiji Riusu. Ja'nca masiguëbi si'a mai gu'aye ro'tase'ere sehuoye senni achaja'guë'bi maire.

Jesús es el gran sumo sacerdote

¹⁴ Maire ja'nca masireba masiguë sëani, mai Ëjaguë Jesusni gare jo'caye beoye si'a recoyo ro'tajën bañuni. Baguë yua Riusu ba'i re'otore ba'iguëbi, Riusu Zin gañaguë ba'iguëbi mai ba'iyete Riusuni sencaiguë ba'iji.

¹⁵ Mai ira bain ba'isi'cua pairi ta'yejeiye ëjaguë oiguë conse'e'ru maini quë'rë ta'yejeiye oiguë conji. Maibi jëja beojënna, maini conni cuiraye masiji. Zupai huatibi maini gu'aye yo'oye co-queguë choiguëna, Jesusna te'e zi'injënna, maini tëani baye masiji. Zupaibi baguëni quë'rë ai co-queguë choiguëna, baguëbi jëja recoyo re'huani, gu'a jucha yo'oye beoye baji'i.

¹⁶ Ja'nca jëja baguëbi maini oiguë coñe pore Ëjaguëbi ba'iguëna, maibi huaji yëye beoye baguë jëja guëna seihuëna ti'anni, baguë ro insini coñete coní bañuni. Maire caraguë ba'iyete si'aye maina ro insini coñe ai masiji baguë.

5

¹ Mai ira bain ba'isi'cua bacua ta'yejeiye pairi ëjaguëte cuencueni re'huase'ere ro'tani, Cristo ba'iyete ye'yejë'ën. Bacuabi cuencueni re'huani, bacuani cajën ba'iyë. Mai ba'iyete Riusuni uja-caijë'ën. Maibi Riusuni gugurini rëanjënna, mai jo'yare huani Riusuna ëoni insiguë, mai gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere se'e ro'tama'ïñe senjë'ën, cajën ba'iyë. Ja'nca cajënna, bacua ta'yejeiye pairi ëjaguëbi ja'nca yo'ocaiguë ba'iji.

² Baguë yua bainguë ba'iguëbi jëja beoguë sëani, ro huesë ëaye ba'icuaire, te'e ruiñe yo'oye

porema'icuaire ja'ancuaire bojora'rë yihuoye masiji.

³ Ja'nca masiguëbi Riusu misabëna sani, bain jo'yare huani, Riusuna ëoni mëoguë, bain gu'a jucha, baguë gu'a juchare'ga, ja'anre se'e ro'tama'iñe Riusuni senji.

⁴ Ja'nca yo'oguëbi ro baguë ro'taye se'gare yo'oma'iji. Riusubi baguëte cuencueni, ta'yejeiye pairi ëjaguëre re'huaguëna, bain ba'iyete Riusuni ujacaiguë ba'iji. Mai ira pairi ëjaguë ba'isi'quë Aarón hue'eguë ba'isi'quë, baguë ba'ise'e'ru ba'iyë bain ta'yejeiye pairi ëjaguë re'huasi'quë ba'iguëna,

⁵ Cristo'ga ja'nca ba'iji. Ro baguë ro'taye se'gare yo'omaji'i. Riusubi cuencueni re'huaguëna, mai ta'yejeiye pairi E'jaguë'bi ba'iji. Mai ba'iyete Riusuni sencaiguë ba'iji. Riusubi baguëte cuencueni re'huaguë, baguëni cabi:

Më'ë yua yë'ë Zinrebabi ba'iyë.

Yure umuguse më'ë Taita ba'iguëbi më'ëni cuencueni, bainna saoyë yë'ë, cani jo'cabi Riusu.

⁶ Cani jo'cani, ja'nrebi se'e yeque coca baguëni cabi:

Bain pairi ta'yejeiye E'jaguëre më'ëre re'huaguëna, gare carajeiye beoye bain ba'iyete yë'ëni ujacaiguë ba'iyë më'ë.

Melquisedecre cuencueni re'huase'e'ru më'ëre'ga cuencueni re'huahuë yë'ë, cani jo'cabi Riusu.

⁷ Ja'nca cani jo'caguëna, Jesús yua bainguë runni, ën yijare ba'iguëbi Riusu yëse'ere te'e ruiñereba yo'oguë, si'a jëja oiguë güiguë, Riusuni senreba senguë bajji'i: Taita, yë'ë junni toñe ti'anguëna,

më'ëbi yë'ëre tëani baye poreyë, senguë cabi. Caguëna, Riusubi baguë sense'ere achani conbi.

⁸ Jesucristo yua Riusu Zin ba'iguëta'an, baguë yua Riusu case'ere achani te'e ruiñe yo'oguë, ai yo'oye babi.

⁹ Ja'nca ai yo'oguëna, Riusubi quë'rë ta'yejeiye Ëjaguëre baguëte re'huabi. Ja'nca re'huaguëna, si'a bain Cristo cocare te'e ruiñe achani yo'ocua, ja'ancuare carajeiye beoye tëani baye poreguëbi ba'iji Cristo.

¹⁰ Riusu ta'yejeiye pairi Ëjaguëre re'huasi'quë sëani, maire tëani baye poreji. Melquisedec re'huaguë ba'ise'e'ru re'huasi'quë'bi Cristo.

Peligro de renunciar a la fe

¹¹ Melquisedec re'huaguë ba'ise'e'ru ta'yejeiye pairi Ëjaguëre re'huase'ere cato, mësacua ni yuta ye'yoye caraji. Mësacua yuta ro achajën te'e ruiñe ye'yeye porema'icua ba'ijënna, yureña ja'an ba'ise'ere ye'yoma'iñë yëquëna.

¹² Mësacua yua Cristo bain zoe ruinsi'cuabi yureña Cristo ba'iyete ai re'oye masijën ba'ire'ahuë. Yequëcuani Cristo ba'iyete te'e ruiñe ye'yojën ba'ire'ahuë mësacua. Ja'nca ye'yoma'icuabi yuta Cristo ru'ru ye'yose'ere ye'yeye caraji mësacua. Ja'nca huesë hua'na sëani, zin hua'na chuchu hua'na'ru ba'iyë. Jëja beocua sëani, hua'ire aiñe yuta porema'iñë. Mësacua'ga jëja beo hua'na güina'ru ruinsi'cua ba'iyë.

¹³ Zin hua'na chuchu hua'na jëja beo hua'na sëani, yuta te'e ruiñe yo'oye porema'i hua'na ba'iyë. Mësacua'ga güina'ru recoyo jëja beocuabi

Cristo ba'iyete te'e ruiñe masimajën, re'oye yo'oye yuta huesëcua'ë mësacua.

¹⁴ Hua'ire aiñe porecua yua jëja bacua ba'ijënna, mësacua yua Cristo ba'iyete, baguë yëye te'e ruiñe yo'oye, ja'anre jo'caye beoye yo'otoca, jëja recoyo bacua ruiñë mësacua. Re'oye yo'oye, gu'aye yo'oye, te'e ruiñe masiye ti'añë mësacua.

6

¹ Ja'nca sëani, Cristo ba'iyete quë'rë te'e ruiñe ye'yejën bañuni. Ja'nca ye'yeni, recoyo quë'rë jëja bacua runni bañuni. Cristo ru'ru ye'yosi cocare ye'yeni tëjisi'cua sëani, ja'an se'gare quë'rë se'e achañu caye beoye ba'ijë'ën. Mësacua gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere jo'cani senjoñe, Riusuni si'a recoyo ro'taye,

² bautiza güeseye, Riusu Espiritu gaje meni ton güeseye, ju'insi'cua go'ya raiye, Riusu bënni senjojañe, ja'an coca se'gare quë'rë se'e achañu caye beoye ba'ijë'ën.

³ Riusubi yëtoca, ja'an cocare ye'yeni tëjisi'cua sëani, Cristo ba'iyete quë'rë re'oye ye'yejën, recoyo quë'rë jëja bacua runni bañuni, cayë.

⁴ Ja'nca ruinma'itoca, yequërë Riusuni zi'iñe gare jo'cama'iñe. Gare jo'catoca, Riusuni se'e recoyo zi'iñe porema'iñë. Mësacuabi Riusu tëani bayete ye'yeni, Cristo naconi te'e ba'ija'yete masini, Riusu Espiritute conibani,

⁵ Riusu cocareba te'e ruiñe cani jo'case'ere bojoni, Cristo ta'yejeiye yo'o yo'oni conse'ere masini,

⁶ ja'an si'aye ye'yeni ja'nrebi Cristoni recoyo ro'taye jo'cani senjotoca, se'e Cristona ti'anni baguëna recoyo te'e zi'iñe gare porema'iñë. Ja'nca

jo'cani senjocuabi Riusu Zin crusu se'nquehuëna quensi'cua'ru te'e ba'iyë. Gu'a jucha yo'ocua'ru ba'ijën, Cristoni jayajën, baguëte gu'aye cajën ba'iyë.

⁷ Mai zio tanse'ere ro'tani ye'yejë'ën. Aonra'carëan re'ora'carëan ba yijana tanjënna, ja'nrëbi re'oye ocoquë ba'iguëna, ja'an yijana re'o aon quëintoca, Riusubi ëñani, Ai re'o yija'ë caguë bojoji.

⁸ Miu, susi, ja'an se'ga huitoca, Gu'a yija'ë caji Riusu. Jo'cani senjoni ëoni si'añu caji Riusu.

La esperanza que nos mantiene firmes

⁹ Ja'nca si'a jëja yihuojën cacuata'an, mësacua yua Cristo bain tëani basi'cua ba'iyete te'e ruiñe masiyë yëquëna.

¹⁰ Riusu yua gu'aye yo'oye beoye ba'iguëbi mësacua recoyo ro'tajën re'oye yo'ojën ba'ise'e, mësacua yua Riusu bainrebare oijën conse'e, mësacua yua Riusu ro'ire re'oye yo'o conjën ba'ise'e, ja'an si'aye ëñani, baguë insija'yete mësacuana jo'caye ai ro'taji Riusu.

¹¹ Yëquëna'ga mësacua si'acuare ro'tajën, mësacuani coca yihuojën, Cristo in raiye tëca gare jo'caye beoye Riusu coca cani jo'case'ere te'e ruiñereba si'a recoyo ro'tajën, baguëni te'e ruiñe yo'o conjën ba'ijë'ën.

¹² Gare ñame ëaye beoye ba'ijë'ën. Riusu bainreba baguë cocareba si'a recoyo ro'tajën, baguë insija'yete gare jo'caye beoye ëjojën ba'icua, ja'ancua ba'iyë'ru güina'ru ba'ijën, Riusu yo'o case'ere te'e ruiñe yo'ojën ba'ijë'ën.

13 Riusu bainreba baguëni si'a recoyo ro'tajën ba'icua, bacua ba'iyete masiye yëtoca, Abraham yo'ose'ere ro'tani ye'yejë'ën. Riusubi baguëni jai-jei cocare canì jo'caguë, baguë ta'yejeiye ba'iyete masi güeseguë,

14 baguëni te'e ruiñe cayete canì jo'caguëña: “Më'ëni ai ta'yejeiye conguëbi më'ë bain rajja'cuare re'oye yo'oni, bacuare jaijei güeseyë yë'ë” canì jo'caguëña.

15 Ja'nca canì jo'caguëna, Abraham yua Riusu case'e ba'ija'ye tëca gare ya'jaye beoye ëjoguë baquëña. Ja'nca ëjoguë ba'iguëna, Abrahamna insiguëña, baguë canì jo'case'e'ru.

16 Bain hua'na yua sa'ñeña ro'ija'ye cajën, bacua te'e ruiñe cayete masi güeseye yëtoca, Riusu ta'yejeiye yo'oye poreyete canì achojën ba'iyë, bacua yo'oye poreye'ru quë'rë ta'yejeiye yo'oye poreguë sëani.

17 Riusu'ga baguë bainrebani baguë insijai cocare canì jo'cato, baguë te'e ruiñe yo'oja'yete bacuani masi güeseye yëguë, baguë ta'yejeiyereba yo'oye poreyete bacuani masi güeseguë baji'i.

18 Ja'nca canì jo'canì, ja'nrebi baguë ta'yejeiyereba yo'oja'yete masi güeseguëna, Riusu te'e ruiñe cayete re'oye masiyë mai, Riusubi gare coqueye beoye ba'iguëre sëani. Ja'nca coquema'iguëna, Riusuna huaji yëye beoye ti'añe poreyë mai. Maire etoni saoma'iguë sëani, baguë cuirani conni insija'yete te'e ruiñe conì baja'cua'ë mai. Aito. Te'e ruiñereba canì jo'caguëbi maire tëani baja'guë'bi.

19-20 Ja'nca maire tëani baja'guë sëani, maire gare jo'canì senjoñe beoye ba'iji. Maire tëani

baja'yete te'e ruiñereba masiyë mai. Jesushi Riusu ba'irurebana ti'ansi'quëbi mai ba'iyete sencaiguë ba'iguëna, mai'ga Riusu ba'irurebana ti'añe poreyë. Mai ira bain ba'isi'cuabi bacua ta'yejeiyereba pairi ëjaguëte cuencuejënna, baguëbi yua Riusu ba'irureba ba can huë'e sa'nahuërebana cacani, Riusu bain ba'iyete sencaiguë baji'i. Ja'nca ba'iguëna, Jesus'ga Melquisedec ba'ise'e'ru mai ta'yejeiye pairi Ëjaguë runni, mai ba'iyete Riusuni jo'caye beoye sencaiguë ba'iji.

7

Jesús, sacerdote de la misma clase que Melquisedec

¹ Ba Melquisedec ba'iyete ro'tani, Jesús ba'iyere'ga masiye poreyë mai. Mai ta'yejeiyereba Ëjaguë Riusubi Melquisedecre cuencueni raoguëna, Riusu pairi ëjaguë ta'yejeiye Ëjaguë runquëña. Riusu bain ba'iyete Riusuni sencaiguë baquëña. Ja'nca ba'iguëna, mai ira Taita ba'isi'quë Abraham hue'eguë ba'isi'quëbi tin bain ëjacua je'o bajën ba'isi'cuani guerra huani senjoguë saisi'quëbi baguë huë'ena go'iguë baquëña. Go'iguëna, Melquisedecbi baguëni tēhuoni, Riusubi më'eni re'oye conni insija'guë, cani jo'caguëña.

² Ja'nca cani jo'caguëna, Abrahambi bojoguë achaní, ja'n'rëbi baguë bonse je'ocuaní tēani base'e si'ayete cuencueni, décima parte ba'iyete inni, Melquisedecna ro insiguëña. Melquisedec mamire ro'tato, quë'rë te'e ruiñe yo'o ëjaguë'bi caji. Baguë'ga Salem huë'e jobo, bojo güese jobo, ja'an

jobo ba'iguëbi bainni sa'ñeña bojo güese ëjaguë'bi baquëña.

³ Pë'caguë sanhuëre cu'eto, gare beoguë baquëña. Gare të'ya raima'isi'quë baquëña. Gare junni huesëye beoye baquëña. Gare carajeima'iguë sëani, Riusu Zin ba'iyë'ru baquëña. Riusu bain ba'iyete gare jo'caye beoye Riusuni sencaiguë baquëña.

⁴ Ja'nca ai ta'yejeiyereba pairi ëjaguë ba'iguëna, mësacua ro'tajën ba'ijë'ën. Mai ira ëjaguë Abrahami Melquisedecni ëñaguë, Yë'ë'ru quë'rë ai ta'yejeiye ëjaguë'bi ba'iji caguë, baguë bonse, je'o bacuani tëase'e décima parte cuencueni baguëna ro insiguëña.

⁵ Ro insiguëna, Abraham bain jë'te raisi'cua, Leví jubë ba'isi'cuabi Riusu pairi hua'na cuencuesi'cua bateña. Ba'ijëna, Riusu coca caní jo'caguëna, bacua bain yequë jubëan ba'icuabi Leví jubëna bonse ro insijën cuirareña. Bacua bonsere cuencueni décima parte ba'iyete inni, Leví jubëna ro insijën bateña, Riusu guansese'e sëani. Ja'nca ro insijën ba'isi'cuabi bacua bain Abraham macua yo'je raisi'cua bateña.

⁶ Melquisedec ba'iyete cato, Abraham bainguë beoguë baquëña. Ja'nca ba'iguëreta'an, Abrahami baguë bonse décima parte ba'iyë baguëna ro insiguëña. Ro insiguëna, Abraham ba'iyete ai re'oye caní jo'caguë, Riusubi më'ëni re'oye conni insija'guë caní jo'caguëña Melquisedec, Abraham yua ai ba'iyë Riusu coca caní jo'case'ere achasi'quëta'an.

⁷ Riusu cocare ëñato, ñaca caji: “Ta'yejeiye ëjacuabi yo'je ba'icua se'gani re'oye coca caní

jo'cayë." Ja'anre mai si'acuabi masiyë.

⁸ Leví jubë ba'icuare cato, ro bain hua'na carajeijën ba'icuabi bacua bain bonsere ro insise'ere cojën bateña. Melquisedec ba'iyete cato, gare carajeiye beoguëbi Abraham bonse ro insise'ere coní baguëña.

⁹⁻¹⁰ Ja'nca sëani, Melquisedecbi Abraham ba'ie'ru quë'rë ai ta'yejeiye ëjaguë ba'iguë, Abraham bain yo'je raisi'cua ba'ie'ru quë'rë ai ta'yejeiye ëjaguë baquëña. Abraham yua baguë bonsere cuencueni, décima parte inni, Melquisedecna ro insiguëbi baguë bain yo'je raisi'cua ro'ire'ga ro insiguëña.

¹¹ Yureca, Leví jubë ba'icuabi Riusu pairi hua'na cuencuesi'cua ba'icuata'an, carajeiye se'ga ba'iyë bacua. Bacua uja huë'e yo'o coñe'ga carajeiye baquëña. Bacua'ga Riusu ira coca caní jo'case'ere bain hua'nani masi güesejënna, bain hua'nabi te'e ruiñe yo'ojën, re'ojeiñu cacuata'an, gare re'ojeiye poremateña. Ja'nca poretoca, yequë pairi ta'yejeiye ëjaguë Melquisedec bain yo'je raija'cua cato, carajeiye beoguëte gare cu'ema'ire'ahuë. Leví bainguë Aarón, baguë bain yo'je raisi'cuabi mai ba'iyete Riusuni sencaiye porere'ahuë.

¹² Ja'nca sëani, Riusubi Leví jubë bain pairi hua'na ba'ise'ere jo'cani senjobi. Ja'nca jo'cani senjoguë, Moisés coca guanseni jo'case'ere te'e ruiñe yo'oni re'ojeiye, ja'anre'ga jo'cani senjobi Riusu.

¹³ Jo'cani senjoni, mai E'jaguë Jesucristore cuencueguëna, maire Riusuni sencaiguë runji'i. Ja'nca ruinsi'quëbi Leví bain jubë tin jubëbi raisi'quëbi ba'iji. Ja'an jubë bainbi Riusu huë'e misabë yo'ore

gare yo'oni coñe beoye bateña.

¹⁴ Mai Ējaguë Jesucristobi Judá jubëbi raisi'quë ba'iguëna, mai si'acuabi masiyë. Moisesbi baguë ira coca caní jo'caguë, Judá bain pairi cuencueja'cuare quëamaquëña.

¹⁵ Ja'nca quëama'iguëna, Riusubi maini re'ojei güeseye ro'taguë, yequë pairi ta'yejeiye Ējaguëte cuencueni, maina raoguëna, quë'rë te'e ruiñe masiyë mai. Jesucristote raoguëna, Melquisedec ba'iy'e'ru carajeiye beoye ba'iguëbi maire Riusuni sencaiguë ba'iji.

¹⁶ Moisés ira coca caní jo'case'e'ru Cristore cuencuemaji'i Riusu, Leví bain carajeija'cua ba'isi'cuare sëani. Riusubi Cristore cuencueni raoguëna, ai ta'yejeiyereba ba'iguëbi ti'anni, gare carajeiye beoye ba'iji baguë.

¹⁷ Baguë ba'iyete cato, Riusu coca caní jo'case'ere ëñajë'ën. Ñaca caji:

Bain pairi ta'yejeiye Ējaguëre më'ëre re'huaguëna, gare carajeiye beoye bain ba'iyete yë'ëni ujacaguë ba'iyë më'ë.

Melquisedecre cuencueni re'huase'e'ru më'ëre'ga cuencueni re'huahuë yë'ë, caní jo'cabi Riusu.

¹⁸ Ja'nca caní jo'caguëbi Moisés ira coca yo'oni re'ojeiyete ëñani, “Bainbi ja'an cocare te'e ruiñe yo'oni re'o bain ruinjeiñe gare porema'iñë” cabi. Bainbi ja'an guanseni jo'case'ere te'e ruiñe yo'oni ti'anma'iñë. Riusu bain ruiñe gare porema'iñë, cabi Riusu.

¹⁹ Ba cocare te'e ruiñe yo'oye yëcuata'an, bain gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere recoyo tënoni saoye porema'iñë. Ja'nca poremajëna, Riusubi mai

Ējaguë Jesucristore cuencueni raoguëna, baguë ta'yejeiye yo'oye poreyete si'a recoyo ro'tani, Riusu ba'iruna ti'anni, baguëni recoyo te'e ruiñe zi'inni bojoye poreyë mai.

²⁰ Ja'nca baguëte cuencueni raoguë, Riusubi baguë ta'yejeiyereba yo'oye poreyete ai cani achoguë, baguëte cuencueni raobi.

²¹ Leví bain ba'isi'cuare cuencueni re'huato, Riusu ta'yejeiye yo'oye poreyete cani achomaji'i. Jesucristoca ta'yejeiye pairi Ējaguë ruinguëna, Riusubi baguë ba'iyete ai ta'yejeiye poreyete cani achoguë, ñaca cani jo'cabi:

Mai Ējaguë Riusubi ta'yejeiye yo'oye poreyete casi'quëbi gare tin yo'oye beoye ba'iji.

Më'ëre yua yë'ë ta'yejeiye pairi Ējaguëre re'huaguëna, gare carajeiye beoye ba'iguë'ë më'ë, cani jo'cabi Riusu.

²² Ja'nca cani jo'casi'quëbi maire tëani ba cocare quë'rë ai re'oye cani achobi, Jesús yua maini oiguë congüere re'huasi'quë sëani.

²³ Leví jubë bain yua pairi hua'na re'huasi'cua ba'ijën, ai jai jubë bateña. Bain sëani, carajani, pairi ba'iyete jo'cajënna, yequëcua bacua bainbi mame bëani, pairi hua'na ruiñe bahuë.

²⁴ Ja'nca carajeicuata'an, Jesusbi gare carajeiye beoye ba'iguë, Riusu bain ba'iyete jo'caye beoye Riusuni sencaiguë ba'iji.

²⁵ Ja'nca ba'iguëna, baguëni si'a recoyo ro'tacuabi Riusu ba'iruna ti'anni, Riusuni recoyo te'e zi'inni ba'ijënna, Jesusbi bacuani tëani bani, bacua ba'iyete Riusuni jo'caye beoye sencaiguë ba'iguëna, bacuabi gare carajeiye beoye ba'iyë.

26 Riusubi baguëte baguë ta'yejeiye pairi Ęjaguëre re'huani raoguëna, ai re'oye ba'iji maire. Riusu ba'iyeru te'e ba'iguëbi gu'a jucha gare yo'oye beoye ba'iji. Te'e ruiñe ba'iguëbi gu'a bainna te'e zi'ñe beoye ba'iguëna, Riusubi baguë ba'iru ba'icuaire quë'rë ai ta'yejeiyereba Ęjaguëre baguëte re'huani ëñobi.

27 Leví jubë bain ta'yejeiye Ęjacua ba'iyete cato, si'a umuguseña Riusu huë'e misabëna ti'anni, jo'yare huani ëoni, pico mëoñe bahuë. Ru'ru, bacua gu'a jucha ro'ire, ja'nrebi bacua bain gu'a jucha ro'ire sencaijën bateña. Jesucristoca ja'nca si'a umuguseña yo'oye beobi. Baguë yua te'e viaje se'ga yo'oni, baguë se'gabi junni tonni, si'a bain gu'a juchare te'e jëana tënnoni senjobi.

28 Moisés ira coca cani jo'case'ere ëñato, bain carajeija'cua yua ta'yejeiye pairi Ęjacuare re'huasi'cua bateña. Ba'ijënna, Riusuca jë'te mame coca cani jo'caguë, baguë ta'yejeiye yo'oye poreyete si'a jëja caguë, baguë Zinre cuencueni maina raoguëna, gare carajeiye beoye Riusu ba'iyeru ba'iji.

8

Jesús, mediador de un nuevo pacto

1 Yureca, yëquëna yure case'ere ro'tani, ñaca quë'rë re'oye ye'yejë'en: Mai ta'yejeiye pairi Ęjaguëreba ba'iyete cato, mai ta'yejeiyereba Ęjaguë Riusu jëja ca'ncona bëani, baguë naconi te'e guansegüë ba'iji, guënamë re'oto jëja guëna seihuëre.

2-3 Ja'an Cristo ba'iguëbi Riusu cuencueni re'huasi'quëbi Riusu ba'irurebana te'e ruiñe ti'anni, baguë yo'o case'ere re'oyereba yo'oni conguë ba'iji. Bain ta'yejeiye pairi ëjacua ba'iye'ru beoji. Bain hua'na se'gabi cuencueni re'huajëna, bain ta'yejeiye pairi ëjacuabi Riusu huë'e ën yija ba'i huë'ena cacani, jo'ya hua'nare huani, mai jucha ro'ire Riusuna insiñu cajën, ba misabëna ëoni picore mëojën ba'iyë. Ja'nca ba'ijëna, Cristoca mai jucha ro'ire junni tonni, baguë recoyote Riusuna insibi.

4 Cristo yua ën yija bain pairi hua'na naconi ba'iye gare porema'iji. Moisés coca cani jo'case'e'ru Riusuna ëoni insijën,

5 ro ën yija misabë yo'o conjën ba'icua'ë. Riusu ba'irureba'ë cajën, Moisés guanseni jo'case'e'ru yo'ojën ba'icua'ë. Ja'nca yo'ojën ba'icua'ë Riusu mame re'huani jo'caja'yete ëñojëna, maibi masijën ba'iyë. Riusubi baguë yo'ore Moisesni caguë, “Yë'ë ën yija ba'i huë'ere yo'ocaijë'ën. Më'ë naconi cubëte ba'iguë case'e'ru güinareba'ru ba huë'ere yo'ocaijë'ën” cani jo'caguëña Riusu.

6 Ja'nca cani jo'caguë, Riusu ira coca cani jo'caguë baji'i. Ja'nca ba'iguëbi yurera maini mame cocare cani jo'caji. Cristote cuencueni raoguëna, Riusu yo'o case'ere quë'rë ai re'oye yo'oguë, mai ba'iyete Riusuni sencaiguë ba'iji. Riusu huë'e ën yija ba'i huë'e yo'o ma'carëan yo'oye'ru yo'oma'iji Cristo. Yo'oma'iguëbi guënamë re'oto Riusu ba'irurebana ti'anni, Riusu te'e ruiñereba yo'o conguë ba'iji. Riusubi maini quë'rë re'oye cani jo'casi'quë sëani, Cristobi mame yo'o conguë, maini quë'rë ai re'oye conni cuiraji baguë.

⁷ Baguë ira coca canì jo'case'ere masi güesequëna, bainbi ja'an coca guansese'ere te'e ruiñe yo'oye poremajën baë'ë. Riusu bënni senjoja'ñete jëaye gare poremajën baë'ë. Poretoca, Riusubi baguë mame cocare canì jo'cama'ire'abi.

⁸ Baguë ira coca canì jo'case'ere jo'canì senjoni, mame cocare canì jo'caza caguëna, ën cocare ëñani masijë'ën:

Mai Ejjaguë Riusubi coca caguëna, achajë'ën.

Yë'ë cuencuesi umuguseñabi ti'anguëna, Israel bain, Judá bain, si'a jubëte ñë'conì, mame cocare bacuana canì jo'caja'guë'ë yë'ë.

⁹ Bacua ira bain ba'isi'cuani canì jo'case'e'ru canì jo'cama'ija'guë'ë.

Bacuabi Egipto yija bainre yo'o concua zemosi'cua ba'ijënna, bacuare tëani sanì, bacuare conni cuiraguë, yë'ë yo'ojai cocare bacuana canì jo'caguë ba'nhuë yë'ë.

Canì jo'casi'quëta'an, bacuabi yë'ë coca case'e'ru yo'oye jo'canì, tin yo'ojën ba'ijën ba'nhuë.

Ja'nca ba'ijënna, bacuare ëñama'iguë baë'ë.

Bacuani conni cuiraye jo'cahuë yë'ë.

¹⁰ Yureca, yë'ë bainreba Israel hue'ecuare choini, mame cocare bacuani ñaca canì jo'caguë ba'ija'guë'ë yë'ë:

Ja'an umuguseña ti'anguëna, yë'ë yo'oye yëyete bacuani te'e ruiñe masi güeseja'guë'ë.

Masi güesequëna, bacuabi si'a recoyoreba ro'tani, Riusu yëyete te'e ruiñe yo'ojën bañuni cajën ba'ija'cua'ë.

Ja'nca ba'ijënna, yë'ë yua bacua Riusureba ba'iguëbi bacuare conreba conguë, yë'ë

bainrebare bacuare re'huani baja'guë'e
yë'ë.

¹¹ Mame cocare ja'nca cani jo'caguëna, yë'ë bainbi
yë'ë ba'iyete te'e ruiñe masiye poreja'cua'ë.

Yë'ë bain hua'nabi sa'ñeña cajën, Riusu ba'iyete
te'e ruiñe masijë'ën, yihuoye beoye
ba'ija'cua'ë.

Si'a jubë ba'icua, ta'yejeiye ba'icua, ta'yejeiye
beocua, si'acuabi yë'ë ba'iyete ëñani te'e
ruiñe masija'cua'ë.

¹² Ja'nca masijëna, yë'ë yua bacua gu'a jucha
yo'ojën ba'ise'ere tënnoni senjoni, gare se'e
ro'tama'iguë ba'ija'guë'e yë'ë, cani jo'cabi
Riusu.

¹³ Ja'an cocare mame cani jo'caguë, baguë ja'anrë
cani jo'case'ere se'e ro'tama'iguë ba'iji, bain yo'o
yo'oni re'ojeiye porema'icua sëani.

9

El santuario terrenal y el santuario celestial

¹ Ja'nca ba'ijëna, Riusu mame coca cani
jo'case'ere quë'rë re'oye masiye yëtoca, baguë
ira coca cani jo'case'ere ro'tani ye'yejë'ën. Riusubi
baguë ira coca guanseni jo'cato, baguë ën yija
huë'e ba'iyete, bain gugurini rëañete guanseguë
cabi.

² Guanseguëna, Moisesbi Riusu ba'i huë'ere
yo'oni, ru'ru ba'i sonohuë Riusu ba'i sonohuëte
re'huaguëña. Ja'an sonohuëna ëñato, maja
se'nquehuë baquëña. Riusuna insisi jo'jo
aonbëan'ga mesa tontona tuñase'e baquëña.

³ Ja'nrebi, yequë sonohuë, Riusu ba'irureba casi sonohuë baquëña. Ja'an reosi canre anconi cayë.

⁴ Ja'an sonohuëna cacani ëñato, zoa curi misabë baquëña. Ma'ña sëñere toa zëonni tëose'e baquëña. Si'a ca'ncoñabi zoa curi re'huasi'cu baquëña. Sa'nahuëna ëñato, ru'ru maná aon Riusu baina insisi aon zoa curi guënarote ayase'e baquëña. Ja'nrebi, mai ira bainguë ba'isi'quë Aarón hue'eguë ba'isi'quë Riusu cuencueni re'huasi'quë sëani, baguë jorosi tëcabë baquëña. Ja'nrebi, gata tontoña Riusu coca toyani jo'casi tontoña baquëña.

⁵ Ba gajongu ëmëje'ena ëñato, ta'yejeiye anje hua'na samucua te'ntoni re'huasi'cuabi tuijën, bacua ganhua cabëanre ba ganjogu tapa ëmëje'enre saroni saosi'cua bateña. Ja'anru ba'iyete cato, bain gu'a jucha tënoni senjoru'ë. Ja'an yua Riusu ën yija ba'i huë'ere ba'iguëna, yureña ja'anre se'e quëama'iñë yëquëna.

⁶ Riusu ën yija huë'e yua ja'nca ba'iguëna, pairi hua'nabi ru'ru ba'i sonohuëna cacajën, Riusu yo'o ma'carëan guanseni jo'case'ere yo'ojën bateña.

⁷ Quë'rë sa'nahuë ba'i sonohuëre cato, ta'yejeiye pairi ëjaguë se'gabi cacaye poreguë baquëña. Baguëbi cacato, te'e tëcahuëre cuencueni, te'e viaje se'ga cacaguë baquëña. Jo'ya hua'nare huani, bacua ziere sa'nahuërebana saye baguëña, baguë gu'a jucha, bain gu'a jucha, ja'an ro'ire Riusuna insiyete.

⁸ Ja'an yo'oguë ba'ise'ere ro'tato, Riusu Espíritubi maini ñaca ye'yoji. Riusu huë'e ën yija ba'i huë'ebi yuta carajeima'isi huë'e ba'iguëna, bainbi Riusu ba'iruna ti'añe yuta poremajën bateña.

9 Ja'an huë'ere ro'tato, Riusu mame coca cani jo'casirëre ye'yeye poreyë mai. Ru'ru, ba pairi hua'nabi bain jucha yo'ojën ba'ise'e ro'ire Riusuna insicaijënna, bain recoyo tënoni senjoñe gare beoguëña.

10 Ro ëmëje'en ba'iyete tënoñe se'ga baquëña. Moisés ira coca guanseni jo'case'e'ru yo'ojën, bain aon aiñe poreye, gono uncuye poreye, bain ëntë abuye, bain ga'nihuë re'huaye, ja'an se'ga yo'ojënna, Riusu mame coca cani jo'cajairën ti'anguëna, ja'an ira coca cani jo'case'ere se'e yo'oma'iñe baquëña.

11 Ja'nrebi yo'je, Riusubi baguë ta'yejeiye pairi Èjaguëte Cristote re'huani raoguëna, maini re'oye conni cuiraguë rajji'i. Ja'nca raiguë, Riusu huë'e guënamë ba'i huë'ena ti'anni, bain ro'ire Riusuna insini sencaza cabi. Ja'an guënamë ba'i huë'ere cato, bainbi yo'omaë'ë. Riusu yo'osi huë'e quë'rë re'o huë'e ba'iji.

12 Ja'an huë'e Riusu ba'i huë'ena cacaguë, te'e vi-aje se'ga cacani, baguë zie se'gare mai ro'ire jañuni tonni, mai tëani baja'yete re'huaguë, se'e yequë tëcahuë yo'oye beoye ba'iji. Gare se'e gu'a juchana zemoñe beoye ba'iyë mai. Baguë zie se'gare jañuni tonguë, jo'ya hua'na ziere Riusuna samaji'i, ira bain pairi ëjaguë yo'ose'e'ru.

13 Ja'an pairi ëjaguëbi jo'ya hua'nare huani, bacua ziere sani, gu'a jucha bacuana cha'juani, bacua ëmëje'en ba'iyë se'gare tënoquë baquëña.

14 Ja'nca tënoquëna, Cristobi maina rani, quë'rë ai ba'iyë mai recoyorebare tënoni, mai gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere gare tënoni senjoguëbi ba'iji.

Riusu Espíritu carajeima'iguëbi yo'o güeseguëna, Cristobi gu'a jucha yo'oye gare beoguëbi baguë ziere jañuni tonni, mai recoyore mame re'huaguëna, mai Ējaguë Riusu carajeima'iguëni yo'o conjën ba'iyë poreyë mai.

15 Ja'nca junni tonni, mai recoyore mame re'huaguë sëani, mai ba'iyete Riusuni sencaiguë ba'iguëna, Riusubi baguë mame coca cani jo'case'e'ru baguë bainrebare maire re'huani baji. Ja'nca baguëna, baguë insija'ye cani jo'case'ere coní, si'arën bani, bojojën ba'iyë mai. Riusu ira coca guanseni jo'case'ere te'e ruiñe yo'oni, Riusu bain ruiñe gare poremajën bateña. Gu'a jucha gare tēnoñe poremajën bateña. Ja'nca poremajënna, Cristobi mai ro'ire junni tonguëna, Riusu mame coca cani jo'case'e'ru recoyo tēnosi'cuabi baguë insija'yete coní baye poreyë mai.

16-17 Ēn yija bain yo'ojën ba'iyete ro'tani, Riusu yo'ose'ere ye'yejë'ën. Ēja bainguëbi baguë bonsere yequëcuana jo'caye yēto, ru'ru ba bonse coja'guëte cuencueni, utina toyani jo'caji. Jo'caguëna, ba bonse coja'guëbi ěja bainguë junni huesëye tēca bonse coye gare porema'iji. Ēja bainguëbi junni huesëguëna, ja'n'rëbi ba bonsere coní baye poreji.

18-19 Ja'nca ba'iguëna, Riusu coca cani jo'case'ere quë'rë re'oye masiye poreyë mai. Baguë ira cocare Moisesna cani jo'caguëna, Moisesbi jo'ya hua'nare huani, bacua ziere cha'juani tonguë baquëña. Riusu coca cani jo'case'ere ja'nca te'e ruiñe masi güeseguë baquëña. Si'a ba coca guanseni jo'case'ere bain ñë'casi'cuani quëani

achoni, ja'n'rëbi toro bonsëguë, chivo bonsëguë, ja'an jo'yare huani, bacua zie jañuse'ere inni, oco naconi ja'meni, ja'n'rëbi oveja raña majei rañare hisopobi cabëna gueonni, ba ziena saënni, ja'n'rëbi zie cha'jua bi'raguëña. Ru'ru, Riusu coca toyani jo'casi pëbëna cha'juani, ja'n'rëbi si'a bain hua'nana zie cha'juaguë caguëña:

20 “Ën zie jañuni tonse'ere ëñani, Riusu coca mësacuanu te'e ruiñe canu jo'case'ere masinu bajë'ën” caguëña.

21 Ja'nca caguë, güina'ru yo'oguë, ba Riusu huë'e, si'a baru ba'i ma'carëanna zie cha'juaguëña.

22 Riusu ira coca canu jo'case'eru güina'ru yo'oguë baquëña. Bain hua'nabi Riusu ba'iruna ti'anni, Baguëni bojoza cajën, si'acuabi tëno güesejën bateña. Ja'nca tëno güeseto, ba zie jañuse'ebi tëno güesejën bateña. Ziere jañuma'itoca, bacua gu'a juchare tënoni senjoñe gare poremajën bateña.

El sacrificio de Cristo quita el pecado

23 Ja'nca yo'ojën ba'icuabi ro ën yija ba'i ma'carëanre tëno güesejën bateña. Ja'nca tënojën, guënamë re'oto ba'iyete masi güesejën bateña. Ëmëje'en se'ga tënojënna, yurera Cristobi mai ira bain ba'isi'cua tënojën ba'ise'e'ru quë'rë ai re'oye tënoni senjoni babi.

24 Ba ën yija huë'e Riusu ba'i huë'e bain yo'osi huë'e, ja'anruna cacamaji'i Cristo, te'e ruiñe ba'i huë'e beoguë sëani. Riusu te'e ruiñe ba'iru, guënamë re'oto, ja'anruna ti'anni, Riusuna mai ba'iyete sencaiguë ba'iji.

²⁵ Ira bain pairi ëjaguëbi jo'ya hua'na ziere inni, Riusu ba'irureba sonohuëna cacani, si'a tëcahuëan bain juchare sencaiguë baquëña. Ja'nca ba'iguëna, Cristobi ja'nca yo'omaji'i.

²⁶ Yo'otoca, ën yija re'huani jo'casirënbi jo'caye beoye ai yo'oguë ba'ire'abi. Ja'nca yo'oye'ru yo'oma'iguëbi ën yija carajeirën ti'an bi'raguëna, te'e viaje se'ga Riusu ba'irurebana ti'anni ba'iji. Bain gu'a juchare gare tënnoni senjoza caguë, baguë ba'iyete Riusuna jo'cani, mai ro'ire junni tonni, baguë zie se'gare jañuni tonbi.

²⁷ Ja'nca yo'oguëna, bain hua'na'ga te'e viaje se'ga junni toñe ba'iyë. Junni tonni, ja'nrëbi Riusu ba'iruna nëcani, bacua yo'ojën ba'ise'ere Riusuni sehuojën ba'iyë.

²⁸ Cristo'ga te'e viaje se'ga junni tonni, ai jai jubë bain gu'a jucha ro'ire ai yo'oguë huani senjosi'quë baji'i. Ja'nca ba'iguëbi se'e ëñoguë raija'guë'bi. Ja'nca raiguë, bain gu'a juchare se'e tënoma'ija'guë'bi. Baguëre ëñajën ëjojën ba'icua, baguëni jo'caye beoye si'a recoyo ro'tajën ba'icua, ja'ancuare inguë raija'guë'bi. Bacuare inni, baguë carajeima'iruna sani baja'guë'bi.

10

¹ Moisés ira coca guanseni jo'case'ere ëñato, Cristo naconi bojojën ba'ija'yete te'e ruiñe masiye gare poremajën ba'iyë mai. Ro ëmëje'en se'gare masiye poreyë mai. Ja'an coca guanseni jo'case'e'ru jo'ya hua'na ziere Riusuna insitoca, si'a tëcahuëan jo'caye beoye insitoca, gare re'ojeiye porema'inë mai. Riusu ba'iruna ti'anni,

jo'ya hua'na zie insise'ebi recoyo tēno güeseza cacuata'an, gare re'o bain ba'iye porema'inē mai.

² Gare re'ojeiye poretoca, ¿guere ro'tajēn si'a tēcahuēan jo'yare huani insiye'ne? Riusuni ja'nca gugurini rēanni, ba jo'ya hua'na ziere insini, te'e jēana recoyo tēno güeseza cacuata'an, ¿queaca yo'oguē, yuta gu'a jucha yo'ose'ere recoyo huanoguē'ne?

³ Riusuni ja'nca gugurini rēanni, baguēna insijēn, maibi si'a tēcahuēan mai gu'a jucha yo'ojēn ba'ise'ere ro'tani masiyē.

⁴ Ja'an jo'ya hua'na zie, toro zie, chivo zie, ja'an zie jañuse'ebi mai gu'a jucha tēno güeseye gare porema'inē sēani, jucha beo recoyo gare huanoma'iji maire.

⁵ Ja'nca sēani, Cristobi bainguē runni, ēn yijana ti'anni, Riusuna cabi:

Bain hua'nabi jo'yare huani, ba zie jañuse'ere mē'ēna ro insijēna, mē'ēbi yēma'inē.

Ja'nca yēma'iguēbi yē'ēre rao bi'raguē, bain ga'nihuē baguēre yē'ēre re'huani raohuē mē'ē.

⁶ Bain hua'nabi bacua gu'a jucha yo'ojēn ba'ise'ere senjoni saozca cajēn, bacua jo'yare huani, mē'ē misabēna tēoni, ēo güeseyē. Ja'nca ēo güesejēna, mē'ēbi gare bojoma'inē.

⁷ Ja'nca bojoma'iguēna, yē'ē yua mē'ē uti pēbē toyani jo'case'ere ēñani, ñaca caji: “Yureca, Riusu, mē'ē yēye'ru yo'oguē raisi'quē'ē yē'ē.

Ja'an coca toyani jo'case'ere ēñani, güina'ru yo'oguē raisi'quē'ē yē'ē” cahuē yē'ē, Riusuni cabi Cristo.

⁸ Ja'nca caguë, Moisés ira coca toyani jo'case'e'ru yo'oyete ro'taguë, “Bain gu'a jucha senjoñete ro'tajën, bacua jo'yare huani Riusuna ro insiye cato, mè'ëbi bojoma'inë” cabi.

⁹ Ja'nca cani, ja'nrebi ñaca cabi: “Më'ë yëyete yo'oguë raisi'quë'ë yë'ë” cabi. Ja'nca caguëbi bain ja'anrë yo'ojën ba'ise'e, jo'ya hua'na ziere Riusuna insijën ba'ise'e, ja'anre gare se'e yo'omajën ba'ijë'ën, maini cani jo'cabi. Ja'nca cani jo'casi'quëbi Riusu mame tēnoja'ñete maini yure masi güeseji.

¹⁰ Riusu yëyete yo'oguë raisi'quë'ë caguë, bainguë runni, mai gu'a jucha ro'ire junni tonbi. Te'e junni tonse'e se'gabi baguë ga'nihuëte Riusuna insini, maini recoyo tēnoni jo'cabi. Gare se'e mame tēnoñe beoji.

¹¹ Yureca, judío bain pairi hua'nabi Moisés ira coca, ja'anrë guanseni jo'casi coca caye'ru yo'ojën, Riusu huë'e misabëte nēcajën, bain jo'ya rase'ere huani, misabëna tēoni, Riusuna ro insini baguëni bojo güeseñu cajën, ja'anre si'a umuguseña güina'ru yo'ojën, ro yo'oyë bacua. Bain gu'a juchare senjoni, bacua recoyo tēno güeseñu cacuata'an, bacua recoyo tēno güeseye gare porema'inë.

¹² Poremajëna, Cristobi ti'anni, Yë'ë ga'nihuëte Riusuna insiza caguë, mai jucha ro'ire junni tonbi. Gare se'e junni toñe beoguëbi yureca Riusu jëja ca'ncona bëani, mai ta'yejeiye Eǰaguëre re'huasi'quë baj'i.

¹³ Ja'nca ba'iguëbi baguëre je'o bacua ñu'ñojeja'ñete yureca eǰoguë ba'iji.

14 Maire ja'nca mame tēnosi'cuare re'huani jo'cabi baguë. Te'e junni tonse'e se'gabi si'a baguë bainreba, si'arēan ba'ija'cua, si'acuare recoyo mame tēnoreba tēno güeseji.

15 Ja'nca tēno güesejuēna, Riusu Espíritubi maini ja'anre te'e ruiñe masi güeseji. Riusu coca cani jo'case'ere eñato, ñaca caji:

16 Yureca, ja'an umuguseña ba'ija'ye ti'anguēna, en cocarebare yē'ë bainna cani jo'caja'guë'ë yē'ë, caji Riusu.

Yē'ë yēye si'ayete bacuani masi güeseja'guë'ë yē'ë. Ja'anre bacuani si'a recoyoreba ro'ta güeseja'guë'ë yē'ë, caji Riusu.

17 Ja'nrebi, se'e yequeruna eñato, ñaca'ga caji:

Bacua gu'a jucha yo'ojen ba'ise'ere gare se'e ro'tama'iguë ba'ija'guë'ë yē'ë, cani jo'cabi Riusu.

18 Ja'nca cani jo'casi'quëbi mai gu'a jucha yo'ojen ba'ise'ere gare huanë yeye casi'quë sēani, maibi jo'ya hua'nare huani, misabēna tēoni Riusuna in-siye, ja'anre gare se'e yo'oye beoye ba'icua'ë, mai gu'a jucha tēno güeseyete.

Debemos acercarnos a Dios

19 Yureca, yē'ë bain hua'na, Jesús zie jañuni tonse'ebi recoyoreba tēnosi'cua sēani, Riusu ba'irurebana gare huaji yēye beoye ti'añe porecua ba'iyë mai.

20-21 Riusu huë'e en yija ba'i huë'ere cama'iñë yē'ë. Ja'an sa'nahuëreba ba'i sonohuëte cama'iñë. Pairi ëjaguë se'gabi ba reosi canbi cacani, Riusu ba'irureba casiruna ti'añe, ja'anre cama'iñë. Jesús junni tonse'ebi ti'añe, ja'an ti'añete cayë. Riusubi

yurera mame re'huaguëna, mai Ëjaguë Jesucristo, mai ta'yejeiyereba pairi Ëjaguë casi'quë, ja'anguë naconi Riusu ba'irurebana ti'añe poreyë mai. Ti'anni, huajëreba huajë hua'na ba'ijëna, mai ba'iyete Riusuni sencaiguë ba'iji baguë.

²² Ja'nca ba'iguëna, Riusu ba'irurebana ti'anni bañuni. Jesucristoni si'a recoyoreba jo'caye beoye ro'tajën, ti'anni bañuni. Mai gu'a jucha senjosi'cua ba'ijën, recoyo tënoreba tënosi'cua ba'ijën, bain huajë oco naconi mame zoasi'cua ba'ijën, Riusu ba'irurebana ti'anni bañuni. Bain pairi ëjacuabi bacua ga'nihuë zoani, tënosi'cua ruinjëna, bacua tënose'e'ru quë'rë ai re'oye recoyo tënosi'cua ba'iyë mai.

²³ Ja'nca ba'ijën, mai Ëjaguë inguë rai cocare cani jo'caguëna, jëja recoyo re'huani, baguë cani jo'case'ere gare jo'caye beoye si'a recoyo ro'tajën, yequëcuani Cristo ba'iyete quëani achojën bañuni. Cristo yo'oja'yete cani jo'casi'quë sëani, gare caraye beoye yo'oja'guë'bi baguë.

²⁴ Ja'nca quëani achojën, sa'ñeña si'a jëja yihuojën bañuni. Yequëcuani oijën conjën, re'oye yo'ojën ba'ijë'ën, te'e ruiñe yihuojën bañuni.

²⁵ Mai ñë'cani Riusuni bojo umuguseñare gare huanë yeye beoye bañuni. Yequëcua Cristo bain huanë yeye'ru huanë yeye beoye ba'ijë'ën. Te'eruna ñë'cani, Riusu cocarebare sa'ñeña yihuojën, jëja recoyo re'huajën ba'ijë'ën. Cristo ëñojai umuguse yuara ti'anja'ñeta'an ba'iguëna, quë'rë se'e ja'nca yo'ojën ba'ijë'ën.

²⁶ Ja'nca yo'oma'itoca, yequërë gu'a juchana se'e bonëni yo'oma'iñe. Cristo te'e ruiñe ba'i cocare ye'yeni, ja'nrëbi se'e gu'a juchana bonëni yo'otoca,

Jesucristo junni tonse'ebi se'e recoyo tēno güeseye gare porema iñē.

²⁷ Riusu bēnni senjoja'cua se'ga ba'iyē. Cristote ja'nca jo'cani senjotoca, Riusubi maini ai bēinreba bēnni, baguēre je'o bacua naconi ja'an toabona jo'cani senjoja'guē'bi.

²⁸ Moisés coca cani jo'case'ere ro'tani ye'yejē'ën. Ba coca guanseni jo'case'e'ru tin yo'oguēna, samucua o samutecuabi baguē gu'aye yo'ose'ere ēñani, bain jubēni quēajēna, bacuabi baguēni oiye beoye ba'ijēn, baguēni huani senjoñe bareña.

²⁹ Ja'nca huani senjorena, yureca Riusu Zinni gu'aye yo'oni, baguēre jo'cani senjotoca, baguē bēnni senjoja'ñete ro'tajē'ën. Què'rē ta'yejeiye bēnni senjosi'quē ba'ija'guē'bi. Jesucristo junni tonni, baguē ziere jañuni tonni, maire recoyo tēnoni, baguē bainrebare mame re'huani baguēna, ja'anguēbi Cristo yo'ose'ere ro gu'aye ro'tani, Cristote ro jo'cani senjoni, Riusu Espíritu ai ba'iyē ro insise'ere gu'a güeni, ja'nca yo'otoca, Riusubi baguēni ai ba'iyē ai bēinreba bēinguē ba'ija'guē'bi.

³⁰ Mai hua'na Riusuni ye'yesi'cua sēani, baguē coca cani jo'case'ere ro'taye poreyē mai. “Yē'ē se'gabi bain gu'aye yo'ocuanı bēnni senjoñē” caguē yihuobi Riusu. Ja'nca canı jo'casi'quēbi yequēruna toyani jo'ca güesebi: “Mai Ęjaguēbi baguē bain gu'a juchare ēñani, baguē bēnni senjoñete bacuana huo'hueja'guē'bi” canı jo'case'e ba'iji.

³¹ Ja'nca ba'iguēna, mai ta'yejeiyereba Ęjaguē Riusubi bain gu'a juchare ēñani, bēnni senjoreba senjoñe masiguēna, baguē bēnni senjoja'ñete

ro'tani ai huaji yějën, gare bënni senjo güeseye beoye bañuni.

³² Mësacua yua Cristoni què'rè ru'ru ye'yese'ere ro'tajè'ën. Cristo bainreba runni, ja'nrèbi yequëcuabi je'o bajënna, mësacuabi gare ya'jaye beoye ai ba'iye ai yo'ojën baè'ë.

³³ Bain hua'nabi ëñajënna, mësacuani ai gu'aye cajën, mësacuani ai jëja huaijënna, mësacuabi ai yo'ohuë. Mësacua bainre'ga güina'ru gu'aye yo'ojënna, mësacua'ga bacua naconi te'e oijën, bacuare conjën ai yo'ohuë.

³⁴ Mësacua bainre preso zeanni bajënna, mësacuabi bacuani ai oijën conjën, bacuani ëñajën saè'ë. Mësacuare je'o bacuabi mësacua bonse, mësacua yijaña, si'ayete ro tëani base'eta'an, mësacua yua ai bojo recoyo re'huahuë. Mësacua carajeiye beoye baja'yete ro'tani, Què'rè ai re'oye conì baja'guè'ë yè'ë cajën, bacua bonse tèase'ere ëñani, ai bojo recoyo re'huahuë mësacua.

³⁵ Ja'nca conì baja'cua sëani, Jesucristote jo'cani senjoñe beoye ba'ijè'ën. Baguëni jo'caye beoye si'a recoyo ro'tajën ba'itoca, Riusubi baguë bayete mësacuana ai ba'iye ro insireba insija'guè'bi.

³⁶ Ja'nca ba'ija'cua sëani, què'rè jëja recoyo bayete Riusuni senjë'ën. Ai yo'ojën ba'itoca, Riusu yëye se'gare yo'ozca cajën, güina'ru ya'jaye beoye yo'ojën ba'ijè'ën. Si'aye yo'oni tējini, ja'nrèbi Riusu ba'i re'otona ti'anni, baguë bayete te'e conì baja'cua'ë. Baguë coca canì jo'case'ere ro'tani, jëja recoyo re'huani bajè'ën:

³⁷ Rëño ñësebë se'ga ëjojën ba'ijè'ën.

Yè'ë Zin cuencuesi'quëbi te'e jëana mësacuana ti'anja'ñeta'an ba'iji.

³⁸ Ja'nca ba'iguëna, mësacua yua yë'ë re'o bainreba cuencuesi'cua sëani, yë'ë Zinni si'a recoyo ro'tajën ba'ija'cua'ë.

Baguëni si'a recoyo ro'taye ya'jatoca, mësacuare bojoma'iguëbi gare se'e re'oye ëñama'iñë yë'ë.

³⁹ Ja'an cocare cani jo'caguëna, mai ba'iyete ro'tajë'ën. Riusu bain ba'iyete gare ya'jaye beoye ba'iyë mai. Yequëcuabi ya'jani, Cristote jo'cani senjojëna, Riusubi bacuani bënni senjoja'guë'bi. Riusubi baguë yo'oja'yete cani jo'caguëna, mai'ga baguë yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajën, Riusu naconi carajeiye beoye ba'ijën, Riusu bainreba re'huasi'cua ba'ija'cua'ë mai.

11

Lafe

¹ Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taye masiye yënica, ën cocare achani ye'yejë'ën. Riusu yo'ojai cocare si'a recoyo ro'tajën banica, baguë cani jo'case'ere'ru güina'ru yo'oja'yete masireba masiyë mai. Mai ñaco se'gabi ëñani masiye porema'icuata'an, mai recoyobi ro'tani, baguë yo'oja'yete masireba masiyë mai.

² Mai ira bain ba'isi'cuabi Riusu yo'ojai cocare si'a recoyo ro'tajëna, Riusubi bacuani re'oye ëñani, bacuani bojobi.

³ Ja'nca si'a recoyo ro'tajën banica, Riusu ën re'oto re'huani jo'case'ere te'e ruiñe masiyë mai. Riusu se'gabi coca caguë guanseguëna, si'a ën yija re'oto saji'i. Ja'anre te'e ruiñe masiyë mai. ¿Guebi re'huani jo'caguë'ne? cato'ga, baguë re'huani

jo'casi re'otore ëñani, Riusu yo'ose'ereba'ë cajën, si'a recoyo ro'tani masiyë mai.

⁴ Ja'nca sëani, mai ira bain ba'isi'cuabi Riusuni si'a recoyo ro'tajën ba'ise'ere ro'tani ye'yejë'ën. Abel hue'eguë ba'isi'quëbi Riusuni si'a recoyo ro'taguë sëani, baguë bayete Riusuna insini jo'caguë, Cain insise'e'ru quë'rë re'oye Riusuna insini jo'caguëña baguë. Ja'nca insini jo'caguëna, Riusubi Abelnı ëñani bojoguë, baguë insini jo'case'ere conı baguëña. Ja'nca conı baguëna, Riusu re'oye ëñani bojose'e, Abel yua re'o bainguë ba'ise'e, ja'anre masiyë mai. Abel yua junni tonsi'quëta'an, baguë si'a recoyo ro'tani yo'ose'ere ëñani, Riusu re'oye yo'oja'yete masiyë mai.

⁵ Enoc'ga Riusuni si'a recoyo ro'taguëre sëani, Riusubi baguëni bojoguë ëñani, Junni huesëye beoye ba'ija'guë caguë, baguëte ro huajë tëani saguëña Riusu. Saguëna, bainbi baguëte tin-jañe gare poremateña. Yureca, Riusu coca canı jo'case'ere ëñato, Enoc re'oye yo'ose'ere masiyë mai. Si'a Enoc ba'isi umuguseñabi Riusuni bojo güeseguë baquëña.

⁶ Mai hua'na'ga Riusuni bojo güeseye yënica, Riusuni si'a recoyo ro'taye bayë. Ro'tama'itoca, Riusuni bojo güeseye gare porema'iñë mai. Riusuna ti'anni bojoye yënica, Riusu ba'iyete si'a recoyo ro'taye bayë. Ja'nca si'a recoyo ro'tajën, Riusure cu'ereba cu'enica, baguë ba'iyete mainı ëñoni, mainı ai bojo güeseji baguë.

⁷ Noe'ga Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taguëna, Riusubi baguë re'o bainguë ba'iyete ëñani bojoguëña. Riusubi ën re'otore ñu'ñojeija'ñete Noeni quëani, yogute yo'oye guansequëna, Noebi ro

baguë ñacobi ëñani, Riusu yo'oja'yete masiye gare porema'iguëta'an, Riusu guansese'ere achani, te'e ruiñe yo'oni, ba yogute re'huani, baguë te'e bainre huajë hua'na ba'i güeseguëña. Ja'nca si'a recoyo ro'tasi'quëre sëani, Riusu re'o bainguëre re'huasi'quë baquëña. Si'a gu'a bainbi baguë recoyo ro'tani yo'oguë ba'ise'ere ëñani, bacua bënni senjoja'ñete masiye porereña.

⁸ Abraham'ga Riusuni si'a recoyo ro'taguë, Riusu guansese'ere achani, Jaë'ë cani yo'oguëña. Më'ë yija coni baja'ye, ja'an yijana sai'jë'ën caguë guanseguëna, Abrahambi sai bi'raguëña. Baguë sai'ja'rute huesëguëta'an, huëni saquëña.

⁹ Sani, baguë coni bajai yijana ti'anni, tin bain ba'irutan, bëani baquëña. Ja'nca ba'iguëbi Riusu insija'yete si'a recoyo ro'taguë, ro jo'ya ga'nihuëan huensi huë'e carajei huë'e se'gare baquëña. Baguë mamacua Isaac, Jacob, ja'ancia naconi te'e ba'iguë, si'acuabi Riusu insija'yete ëñajën ëjojën bateña.

¹⁰ Riusu huë'e jobo gare carajeima'i jobo, ja'anruna bëani bazaniñë caguë ëjoguë baquëña Abraham.

¹¹ Sara'ga Riusu yo'ojai cocare si'a recoyo ro'tago bacoña. Ai ira hua'go ba'igota'an, Riusu cani jo'case'ëru zin hua'guëre të'ya rani bazaniñë cago ëjogoña. Baguë cani jo'case'ere'ru güina'ru yo'oja'guë'bi cagona, Riusubi ta'yejeiyereba yo'oni, bagoni zin ba güeseguëña.

¹² Ja'nca sëani, ja'an hua'guë Abraham hue'eguë, ai ira hua'guë zin cu'eye gare porema'isi'quëta'an, zin hua'guëni baguëna, baguë bain yo'je raisi'cuabi ai ba'ie ai jai jubë jaijejateña. Ma'choco hua'i,

ziaya yëruhua mejara'carëan, ja'anre cuencueye poretoça, Abraham bain raisi'cua yua quë'rë jai jubë bateña.

¹³ Ja'ancuabi Riusu insija'yete yuta comajën, Riusuni jo'caye beoye si'a recoyo ro'tajën, ën yijare jo'cani senjoni junteña. Bacua recoyobi Riusu insija'yete so'obi ëñani bojoreña. Ja'nca bojojën careña: “Riusu bayete conì baja'cua sëani, ro ën yija ba'iyete gare jo'cani senjoñu” careña, ën yijare reño ñësebë se'ga ba'ija'cua sëani.

¹⁴ Ja'nca cacuare achato, ëñere masiyë mai. Bacua si'arën ba'ijai yijare cu'eyë bacua.

¹⁵ Bacua etani jo'casi yijare cu'eye ro'tamateña. Ja'anrute ro'tanica, ja'anruna go'iyë porere'ahuë.

¹⁶ Ja'anruna go'ima'icua sëani, quë'rë ai re'o yija guënamë ba'i yija, ja'anruna sani bañu cajën, ëjojën ba'iyë. Ja'nca ba'ijënna, Riusubi baguë huë'e jobore bacuare re'huacaji'i. Re'huacaquëna, bacuabi baruna ti'añe ëjojën, Yë'ë Taita Riusu cajënna, Riusu'ga bacuani ai bojoreba bojoi.

¹⁷ Ja'nrebi jë'te, Riusubi Abraham te'e ruiñe recoyo ro'tayete masiza caguë, Abrahamni coca guansequëña. “Më'ë zin Isaacre misabëna tèoni, baguëte boni, yë'ëna insijë'ën” caguë guansequëña. Ja'nca guansequëna, Abraham yua Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taguëbi Riusu guansese'ere yo'o bi'raguëña. Baguë zin gaña hua'guë, Riusu canì jo'case'e'ru baguëna insisi'quëreta'an, baguëte Riusuna go'ya bi'raguëña.

¹⁸ Isaac ba'iyete cato, Riusu coca canì jo'case'ere ëñani masiyë: “Isaac se'gabi zin cu'eguëna, më'ë

bain yo'je raija'cuabi ai jai jubë jaijeija'cua'ë” cani jo'caguëña Riusu.

¹⁹ Ja'nca cani jo'caguëna, Abrahambi Riusu guansese'ere achani, ja'ansi'quë caguëña: “Baguëte Riusuna insitoca, junni huesëtoca, Riusubi baguëte huajë hua'guëre se'e re'huaye masiji” caguëña. Ja'nca cani, ja'nrebi Riusuna insi bi'raguëna, Riusubi baguëte huajë hua'guëre go'yaguëña. Riusu raoja'guë junni tonni huajë raija'yete masi güeseguëña.

²⁰ Ja'nrebi jë'te, Isaacbi Riusuni si'a recoyo ro'taguë, baguë macua Jacob, Esaú hue'ecuanu Riusu re'oye yo'ojai cocare cani jo'caguëña.

²¹ Ja'nrebi Jacob yua ai ira hua'guë ju'in bi'raguëbi Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taguë, baguë ro'oguë sai tubëna rëanni rohuoni, Riusuni recoyo bojoguë, baguë naje hua'na, José macua, ga ba'i hua'guëni Riusu re'oye yo'ojai cocare cani jo'caguëña.

²² Ja'nrebi jë'te, José junni huesë umuguseña ti'anguëna, José yua Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taguëbi baguë bainna cani achoguëña: “Israel bainbi Egipto yijabi gare saijëna, yë'ë gu'anre sani, Riusu insijai yijana sani tanjé'ën” cani achoguëña.

²³ Ja'nrebi Moisesre të'ya rani, baguë pë'caguë sanhuëbi baguëte ëñani, Ai re'o hua'guë ba'iji cajën, Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajën, baguëte samute ña'aguë hua'i yahueni bareña. Bain ëjaguëbi zin huaiye guansesi'quëta'an, gare huaji yëye beoye baguëte yahueni bareña.

²⁴ Ja'nrebi Moisesbi ira hua'guë runni, Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taguëbi bain ta'yejeiye

ējaguë Faraón mamacote jo'cani senjoguëña. Bago mamaquë ba'ie yëma'iñë yë'ë caguë,

²⁵ yë'ë gaje bain naconi te'e baza caguëña. Faraón huë'ere ba'iguë, gu'a jucha yo'oni rëño ñësebë se'ga bojoguë ba'ie yëmaquëña. Baguë te'e bain naconi ba je'o bacua ro'ire ai yo'oye ru'ru yëguë baquëña.

²⁶ Ai yo'oguë ba'iguëta'an, Riusu Raoja'guëreba ai yo'oja'yete ro'tani, Riusu insija'yete ai bojoguë ro'taguëña. Egipto yija bonse se'gare conì baye yëma'iguëbi Riusu ta'yejeiyereba insija'yete quë'rë bojoguë coza caguëña.

²⁷ Ja'nca canì, Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taguëbi Egipto yijare jo'cani senjoguëña. Bain ëjaguë Faraonbi ai bëinguëta'an, baguëni huaji yëmaquëña. Riusu ba'iyete bain ñacobi ëñañe porema'iguëta'an, baguë recoyobi ëñani masiguë baquëña. Ja'nca ba'iguëbi ai jëja bani, Faraonni huaji yëmaquë baquëña Moisés.

²⁸ Riusubi guansequëna, Moisés yua Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taguëbi Pascua yo'oza caguë, ba oveja bonsëguëte huani, baguë ziere inni, Ba ru'ru të'ya raisi'quëre huani senjoja'guëbi maire huesoma'ija'guë caguë, ba ziere bain huë'e anto sa'ro ca'ncoñana cha'juani jo'caye guansequëña.

²⁹ Ja'nрэbi, Israel bainbi Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajën, Ma Zitarate je'enjën sateña. Yija ma'aja'an saiye'ru jobo zitara saijën jenteña. Je'enjënna, Egipto bain hua'nabi, Bacuana tuni huaiñu cajën be'tereña. Be'teni huaiye ro'tacuata'an, zitarana rucani huesëreña.

³⁰ Ja'nрэbi jë'te, Riusu bainbi baguë yo'oja'yete

si'a recoyo ro'tajënna, Jericó huë'e jobo gata tu'ahuëbi ñañani tanguëña. Siete umuguseña të'ijeije ganijënna, ñañani tanguëña.

³¹ Tanguëna, Rahab hue'ego, ba huë'e jobo baingo, ëmë yësi'cota'an, Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'tago sëani, bago bain Riusuni achama'icua naconi huesëmacoña. Riusu bain yahue ëñajën rajjënna, bagobi bojogo, bacuani caca güeseni congoña. Ja'nca re'oye yo'osi'co sëani, huesëni cara-jeimacoña.

³² Yequëcua'ga Riusu bain hua'na yo'ojën ba'ise'ere quëaye caraji yë'ëre. Gedeón, Barac, Sansón, Jefté, David, Samuel, yequëcua Riusu bain raosi'cua, bacua yo'ojën ba'ise'ere quëaye caraji yë'ëre.

³³ Bacuabi Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajën, yequëcuabi ai jai jubëan bainni guerra huani zeanreña. Yequëcuabi gu'a bainni justicia yo'oreña. Yequëcuabi Riusu insija'yete ya'jaye beoye ëjoni coreña. Yequëcuabi airu yai ainja'ñete ëñani, airu hua'nani quë'rë jëja bajën ënsereña.

³⁴ Yequëcuabi, ai jai toa uni si'aguëna, yayoreña. Yequëcuabi, bain huani senjocua rajjënna, jëajën gatini sateña. Yequëcua jëja beo hua'na ba'icuatata'an, ta'yejeiye yo'oni, jëja bacuare saoni senjoreña. Yequëcua guerra huajën saisi'cuabi ta'yejeiye yo'oni, bacuare je'o bacua si'acuani zeanreña. Yequëcuabi, tin yija soldado jubëan rajjënna, bacuani bi'rani saoreña.

³⁵ Yequëcua romi hua'na'ga Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajënna, bacua bain junni huesëcuabi go'ya rani bacuana ti'anni bateña.

Yequëcua Riusu bain hua'na'ga ai yo'oreña. Gu'a

bainbi ai jëja huajjën si'nsejën, Yëquëna yo'ojën ba'iyeru te'e yo'ojën ba'itoca, mësuacuare huajë hua'nare etoyë careña. Cajënna, Riusu bainbi sehuoreña: “Bañë. Mësuacuabi yë'ëre huani senjotoca, Riusu naconi ba'iguë quë'rë re'oye bojoguë ba'ija'guë'ë yë'ë” cajën sehuoreña.

³⁶ Sehuojënna, yequëcua gu'a bainbi yequëcua Riusu bainre ai hui'ya jayareña. Yequëcuare ga'ni za'zabobi ai jëja si'nserena. Yequëcuare preso zeanni guënameñabi huenni ya'o huë'ena guaoni jo'careña.

³⁷⁻³⁸ Yequëcuare guerra hua hua'tibi huani senjoreña. Yequëcuare ai gu'aye yo'oreña. Beo re'otona saoni senjojënna, Riusu bainbi oveja ga'ni, chivo ga'ni, ja'anbi sayani beo re'otore ba'ijën, aonre cu'e ganojën, ai yo'oreña. Aon gu'ana ju'injën, oco ëayena ju'injën, ja'si neni ai yo'ojën, beo re'oto, cu re'oto, si'a re'otore ba'ijën, aonre cu'e ganojën, yija gojeñana cainjën ai yo'oreña. Ai yo'ojënna, gu'a bainbi careña: “Mësuacuabi Riusure jo'cani senjotoca, mësuacuare huajë hua'nare etoyë yëquëna” cajënna, bacuabi yëma'iñe sehuoreña. Ja'nca sehuojën, ën yija bainbi bacuani ai gu'aye yo'ojënna, ën yijare gare ba'iyer tamajën bateña. Quë'rë re'o hua'na sëani, quë'rë re'orute ba'iyer ro'tajën ëjoreña.

³⁹ Ja'nca ëjojën, Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajën, Riusu re'o bain casi'cua ba'icuata'an, Riusu ta'yejeiyereba insija'ye, ja'an cani jo'case'ere yuta comajën, junni tonreña.

⁴⁰ Riusu ta'yejeiye yo'oja'ye, Cristote raoye yuta caraguëna, Riusu ta'yejeiye insija'yete ëjoye

bareña. Ējoni, ja'nrēbi jē'te, mai naconi Cristoni te'e zi'inni ba'ijēn, si'a jubēbi Cristo re'o bainreba runni ba'iyē bareña.

12

Fijemos la mirada en Jesús

¹ Yureca, mai ira bain ba'isi'cua ai jai jubēbi Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajēn, mai yure yo'oja'yete ēñajēn ējoye'ru ba'ijēnna, mai'ga Riusu yēyete si'a jēja yo'ojēn bañuni. Si'a gu'a jucha guaja beoye yo'ojēn ba'iyete gare jo'cani senjoni, gare gu'a recoyo re'huaye beoye bañuni.

² Jesús ba'iyē se'gare ro'tajēn, baguēni si'a recoyo ro'tajēn, Riusu yēyete si'a recoyo ro'tajēn bañuni. Jesucristo si'a jēja yo'oguē ba'ise'ere ro'tani, Riusu bojo güeseja'yete ējoguē ba'ise'e'ru baji'i. Ga bainbi baguēni ai gu'aye yo'ojēn, gu'a bainre huani senjoñe'ru yo'ojēn, crusu sa'cahuēna baguēte quenjēn, baguēte huani senjojēnna, baguēbi jēaye gare ro'tama'iguē baji'i. Yē'ē Taita naconi bojoreba bojoguē baza caguē, junni tonbi baguē. Junni tonni, ja'nrēbi se'e go'ya rani, Riusu jēja ca'ncona bēani, ai ta'yejeiyereba Ējaguēre re'huasi'quē baji'i Jesús.

³ Mēsacuabi jēja beo recoyo re'huama'iñe cajēn, baguē ai yo'oguē ba'ise'ere ro'tani, gare guajaye beoye Riusu yēyete si'a jēja yo'ojēn ba'ijē'ēn. Gu'a bainbi baguēni je'o bani, baguēni gu'ayereba gu'aye yo'ojēnna, mēsacua ai yo'oyete oimajēn ba'ijē'ēn.

⁴ Mēsacuabi gu'a jucha gare yo'oma'iñe cajēn, ai yo'ojēn ba'icuata'an, Jesús ai yo'oguē ba'ise'e'ru ai

yo'oye caraji mēsacuare. Jucha yo'oye beoye ba'iye cajën, yuta junni tonmaë'ë mēsacua.

⁵ Ja'nca junni tonma'icuabi Riusu yihuo coca cani jo'case'ere huanë yeye'ru ëñoñë mēsacua. Riusubi baguë mamacuani bojora'rë huaiguëna, baguë yëyete yo'oye ye'yejën ba'ijë'ën. Ën cocare achani ro'tajë'ën:

Riusubi më'ëni bojora'rë huaiguëna, Riusure gu'aye ro'tama'ijë'ën, mami.

Ja'nca huaiguëna, baguë yo'ore ya'jama'ijë'ën.

⁶ Si'a baguë bain re'huasi'cua, baguë mamacua caguë, ja'ancuani ai yëreba yëguë sëani, bacua si'acuani bojora'rë huaiguë, bacuani re'oye ye'yoji baguë.

⁷ Ja'an cocare achani, Riusu bojora'rë huaiyete ye'yeni masijë'ën. Mēsacuani ja'nca huaitoca, baguë mamacuani yo'oye'ru mēsacuani bojora'rë huaiguë ye'yoji. Pë'caguë sanhuë bojora'rë huaiyete ro'tani ye'yejë'ën. Bacua zin hua'nani ai yëtoca, bacuani bojora'rë huaijën ye'yoyë.

⁸ Riusu'ga si'a baguë bainni ai yëguë sëani, si'acuani bojora'rë huaiguë ye'yoji. Mēsacuani bojora'rë huaima'itoca, mēsacuani yëma'iji. Ro huacha zin hua'na ba'icuarë'ru mēsacuani ëñaji.

⁹ Mai pë'caguë sanhuë'ga maini bojora'rë huaijënna, bacuani ai re'oye ëñajën, Jaë'ë cajën ba'nhuë mai. Ja'nca cajën ba'isi'cuabi mai Taita Riusu carajeima'iguëni quë'rë ai re'oye ëñajën Jaë'ë cajën ba'itoca, baguë naconi gare carajeiye beoye ba'ija'cua'ë.

¹⁰ Mai pë'caguë sanhuëbi maini bojora'rë huaito, ro bacua yëye se'gare yo'ojën, rëño ñësebë se'ga maire

huaijën ba'nhuë. Mai Taita Riusu'ga maire huaito, maini re'oye ye'yoye se'gare ro'tani, baguë jucha yo'oye beoye ba'iyë'ru gare jucha beocuare maire re'huani, maini baji.

¹¹ Maire ja'nca huaiguëna, maibi yurera ai yo'oyë. Gare bojoma'ïne huanoji. Ai ja'siye ai yo'oguëta'an, Riusu ba'iyete bojora'rë ye'yëjën, recoyo re'o huanoñe ba'icua ruinjën, Riusu re'o bainre re'huasi'cua ba'iyë mai.

El peligro de rechazar la voz de Dios

¹² Ja'nca sëani, Riusu bojora'rë huaise'ebi ai yo'otoca, gu'aye ro'taye beoye ba'ijë'ën. Ro guajaye beoye ya'jamajën ba'ijë'ën. Recoyo pa'npo ëaye beoye ba'ijën, jëja recoyo re'huani,

¹³ Riusu yëyete te'e ruiñe yo'ojën ba'ijë'ën. Mësacua jubë bain ba'icua yequëcuabi Riusu yëyete te'e ruiñe yo'oye ti'anma'itoca, bacuare ro jo'cani senjoma'ijë'ën. Bacuare oijën conjën, bojora'rë yo'ojënna, recoyo jëja bacuare re'huasi'cua ba'ija'cua'ë.

¹⁴ Mësacua porese'e'ru yo'ojën, si'acuani recoyo bojo güesejën ba'ijë'ën. Sa'ñeña coca huamajën ba'ijë'ën. Mai E'jaguë Riusu jucha beoyete ro'tajën, baguë ba'iyë'ru ba'iyë ro'tajën, mësacua porese'e'ru baguë yëyete yo'ojën ba'ijë'ën. Ja'nca yo'oma'itoca, Riusu naconi te'e ba'iyë gare porema'inë.

¹⁵ Mësacua te'e jubë bainre ëñajën, si'acuare Cristoni recoyo bojoye conjë'ën. Yequëcuabi Cristore bojoma'itoca, yequërë sa'nti recoyo re'huani, bacua bainni gu'aye ro'ta güeseyë.

Gu'aye ro'ta güesetoca, ai jai jubë bainbi güina'ru gu'aye ro'tani, Riusu senjosi'cua ruiñë.

16 Yequëcuabi sa'ñeña yahue bani a'ta yo'oma'iñe cajën, si'a mësacua te'e jubë bainre ëñajën conjën ba'ijë'ën. Yequëcua'ga mai Ëjaguë yëyete yo'oye jo'cani senjoma'iñe cajën, si'a jubë bainre ëñajën conjën ba'ijë'ën. Mai ira bainguë ba'isi'quë Esaú hue'eguë ba'isi'quë, baguë yo'ose'ere ro'tani ye'yejë'ën. Ëja mami hue'eguë sëani, baguë taita bayete si'aye conì baja'guë baquëña. Ja'nca ba'iguëbi baguë yo'jeguë aon conì aiñe ro'ire baguë ëja mamire baguëna insiguëña.

17 Insini, ja'nrebi jë'te, baguë taita bayete coza caguëna, baguë taitabi ënseguëña. Baguëna insiye poremaquëña. Esaúbi ai ota oiguë senguëreta'an, baguë taitabi tin yo'oye gare beoguëña. Mësacua'ga Esaú yo'ose'ere ro'tani, Cristo yëyete yo'oye gare jo'cani senjomajën ba'ijë'ën.

18 Mësacua yua Riusu ba'iruna ti'anni baguëni bojoto, Israel bain ai ba'irën ba'isi'cua ti'añe'ru ti'anma'icua'ë. Bacua'ga Riusu cubëna ti'anni ëñato, ai huaji yëye huanoguëña bacuare. Ai jai toa zënguëña. Zijeì re'oto cato, ai na'isibë baquëña. Ai jëja tutuguëna,

19 ja'nrebi Riusu coneta juiye achoguëña. Ja'nrebi ai jëja coca caye achoguëña. Ja'nca achoguëna, bain hua'nabi achani, Se'e ja'an coca caye beoye ba'ijë'ën, Riusuni senteña. Ja'nca caguëna, bacuabi ai huaji yëjën, achaye poremateña.

20 Riusubi coca guanseguë, “Yë'ë ba'i cubëte pa'roma'ijë'ën. Bain hua'na, jo'ya hua'na'ga

pa'rotoca, gatabi, hui perebi huani senjojë'n caguë guanseguëna, bacuabi ai huaji yëjën, Riusu guanse cocare quë'rë se'e achaye ti'anmateña.

²¹ Moises'ga Riusu cubëte ëñaguë caguëña: “Ai huaji yaye'ë. Ai huaji yëguë to'ntoyë yë'ë” caguëña.

²² Mësacuata'an yua Riusu ba'iruna ti'anto, ën yija Jerusalén huë'e jobona ti'anmaë'ë mësacua. Riusu guënamë re'oto, baguë bainreba ñë'cajairu, baguë ta'yejeiye huë'e jobo mame re'huasiru, ja'anruna ti'anni, mai ta'yejeiye Riusuni ëñañe poreyë mësacua. Ja'anruna ti'anni ëñato, Riusu guënamë re'oto yo'o con hua'na ai jai jubëbi bojoreba bojojën nëcayë.

²³ Cristo bainreba ai jai jubë mame recoyo re'huasi'cua bacua ëja mami hue'ejën ba'icua, ja'ancuabi te'erute ñë'casi'cua ba'iyë. Mai ta'yejeiyereba Riusu yua baguëre je'o bacuani bënni senjoni tëjisi'quëbi yua ja'anrute ba'iji. Riusu re'o bain casi'cua, baguë yëyete ya'jaye beoye yo'ojën ba'isi'cua, ja'an re'o bain ba'iyë'ru re'huasi'cuabi ba'iyë.

²⁴ Mai ta'yejeiyereba Jesús hue'eguë'ga ba'iji. Mai ba'iyete Riusuni sencaiguëbi mai ro'ire mame coca caní jo'ca güeseza caguë, baguë zie jañuni tonse'ebi maire recoyo mame re'hua güesebi. Abel zie jañuni tonse'e'ru tin ba'iji. Abel ziere ro'tato, Cainre bënni senjose'e se'gare ro'tayë. Jesús ziere ro'tato, mai jucha saoni senjose'e se'gare ro'tayë. Mai mame re'huase'ere ro'tajën bojoyë.

²⁵ Riusubi yurera mësacuani coca caguëna, mësacua ëñare bajën, baguë cocare te'e ruiñe achajën, baguëte güeye beoye ba'ijë'n. Israel bain ru'ru ba'isi'cuabi, Riusubi ën yijare baguë guanse

coca cani jo'caguëna, ro achajën, baguëte gu'a güereña. Güerena, Riusubi bënni senjoguëna, gare jëaye beoye bateña. Ja'nca batena, mësacua quë'rë ai ta'yejeiye ëñare bajën, Riusu coca guënamëbi cani jo'caguëna, te'e ruiñe achajën, baguëte güeye beoye gare ba'ijë'ën. Baguëte güetoca, quë'rë ta'yejeiye ai bënni senjosi'cua ba'ija'cua'ë mai.

²⁶ Riusubi Israel bain ru'ru ba'isi'cuani guanse coca cani jo'caguëna, yijabi ai ñu'cueye baquëña. Baguëna, yurera baguë mame coca cani jo'case'ere achajë'ën: “Yë'ë se'e ñu'cue güeseye yurera ti'anja'ñeta'an ba'iji. Ën yija re'oto, guënamë re'oto'ga, mai ëñañe poreyete gare ñu'cue güeseni tëjyë” cani jo'cabi Riusu.

²⁷ Baguë coca “Gare ñu'cue güeseni tëjyë” ja'an cocare ro'tato, baguë ën re'oto re'huanì jo'case'e, mai ëñañe poreyete, ja'anre ñu'cue güeseguëna, si'aye beoru ñañani tainguëna, saoni senjoja'guë'bi baguë. Ja'nca saoni senjoguëna, baguë ba'i re'otobi gare ñañani tainma'iguë sëani, gare si'arën bëani ba'ija'guë'bi ba'iji.

²⁸ Ja'nca ba'iguëna, Riusu carajeima'i re'otore ro'tajën, Riusuni surupa cajën bojojën bañuni. Maibi ja'an re'oto ba'iyete conì baja'cua sëani, Riusuni si'a recoyoreba ai yëjën, baguë ta'yejeyereba ba'iyete bojojën, baguëni gugurini rëinjën,

²⁹ mai Riusubi toa uni si'aye'ru gu'a bainre bënni senjoguë sëani, baguë ta'yejeiye yëye se'gare te'e ruiñe yo'ojën bañuni.

Como agradecer a Dios

¹ Yureca, mësacua te'e huë'e bainni oijën coñe'ru Cristo bainre'ga ai oijën conjën ba'ijë'ën.

² Mësacuabi bacuare huesëjën ba'itoca, mësacua huë'ena bacuare choini, bacuare bojojën cuirajën ba'ijë'ën. Gare güeye beoye bacuare cuirajën ba'ijë'ën. Yequëcuabi ja'nca cuirajën, Riusu raosi'cua ba'ijënna, huesëhuë. Bacuare cuirajënna, Riusubi ba bainni quë'rë ai ba'ie re'oye yo'obi.

³ Riusu bain preso zeansi'cuare'ga oijën conjën cuirajën ba'ijë'ën. Bacuare huanë yema'ijë'ën. Bacua ai yo'ojën ba'iyete ro'tajën, bacuani recoyo ai ba'ie ai oijën conjën ba'ijë'ën. Yequëcua, Riusu yo'o coñe ro'ire si'nse'cua, ja'ancuare'ga oijën conjën ba'ijë'ën. Mësacua bainreba te'e zi'inni ba'icua sëani, bacuabi ai yo'ojënna, oijën conjën ba'ijë'ën.

⁴ Mësacua si'acuabi huejasi'cua banica, mësacua sa'ñeña bayete te'e ruiñe ro'tajën ba'ijë'ën. Yequëcuani yahue baye beoye ba'ijë'ën. Ja'nca yahue bani a'ta yo'ocua ba'ijënna, Riusubi bacuare ai bënni senjoja'guë'bi.

⁵ Curire ba ëaye beoye gare ba'ijë'ën. Mësacua baye se'gare ro'tajën, Riusu insise'ere bojojën ba'ijë'ën. Riusu cani jo'case'ere ro'tajën, baguë conni cuirayete masijë'ën: “Mësacua bonse carayete masiyë yë'ë. Mësacuani gare jo'cani senjoma'iguëbi mësacuani re'oye conni cuiraja'guë'ë yë'ë” maini cani jo'cabi Riusu.

⁶ Ja'nca cuiraguë sëani, maibi jëja recoyo re'huani, bainni bojojën caye poreyë:

Mai Ëjaguë Riusubi yë'ëni conni cuiraye masiji.

Ja'nca masiguëna, bainbi yë'ëni gu'aye yo'oye ro'tatoca, gare huaji yëye beoye ba'iyë yë'ë. Ja'an cocare cajën, Riusuni bojojën bañuni.

⁷ Cristo bain ëjacuabi Riusu cocarebare mësacuani quëani achojënna, bacua yo'ojën ba'ise'ere, bacua si'a recoyo ro'tajën ba'ise'ere, bacua ën yija ba'isi umuguseñare, ja'anre ro'tani, bacua yo'ojën ba'ise'e'ru güina'ru yo'ojën ba'ijë'ën.

⁸ Bacuabi beojënna, Jesucristoca gare carajeiye beoye mai naconi si'arën ba'iji. Baguë coca cani jo'case'e'ru gare tin yo'oye beoye ba'iji.

⁹ Ja'nca sëani, yequëcuabi tin cocare ye'yojën raijënna, gare coque güesema'ijë'ën. Riusubi maire jo'caye beoye conni cuiraguë sëani, baguë coñe se'gare ro'tani, jëja recoyo re'huanu ba'ijë'ën. Judío ëjacuabi ti'anni, Ja'an aonre ainma'itoca, jëja recoyo re'huanu huajëyë, ja'an cocare guanse bi'ratoca, bacuani achama'ijë'ën. Ja'an guansese'ere achani yo'ocuaca re'oye ba'ima'iñë.

¹⁰ Mai ba'iyete cato, Cristobi mai ro'ire junni tonguëna, Riusubi ai ta'yejeiye yo'oguëna, baguë bain ruën'ë mai. Ruinjënna, judío bainbi, Riusu bain ruiñu cajën, Moisés ira coca guanseni jo'case'ere achani te'e ruiñe yo'ojën ba'iyë. Ja'nca yo'ojën ba'icuabi mai naconi Riusu bain ba'iyë gare porema'iñë.

¹¹ Ja'nca ba'iyë porema'iñete masiye yëtoca, Moisés ira coca cani jo'case'ere ëñani ye'yejë'ën. Pairi ta'yejeiye ëjaguëbi jo'ya hua'nare huani, bacua ziere inni, Riusu Ba'irureba casiruna c-cani, bain gu'a juchare saoni senjojë'ën caguë, Riusuna insiguë baquëña. Insini, ja'nrebi jo'ya hua'na ga'nihuëanre huë'e jobo ca'ncona sani

ëoguë baquëña. Ja'nca cani jo'case'e'ru yo'ojën bateña.

¹² Ja'nrebi yo'je, Jesusbi mai gu'a jucha ro'ire crusu sa'cahuëna junni tonguë, baguë ziere jañuni tonguë, ja'nca yo'oguëbi judío bain huë'e jobo ca'nco reosi'quë baji'i.

¹³ Ja'nca sëani, maibi Jesusni si'a recoyo ro'tani, baguë bain ruinto, judío bain yo'ojën ba'iyete gare jo'cani senjoñe bayë mai. Ja'nca jo'cani senjojën, Jesús ai yo'oguë ba'ise'e'ru güina'ru ai yo'oye bayë mai, je'o bacuabi maire gu'aye yo'ojënna.

¹⁴ Ën yija bain yo'ojën ba'iyeru yo'ojën ba'itoca, Riusu bainreba ba'iyë ti'anma'iñë mai, bacua huë'e jobo yua carajeija'ye sëani. Cristo'ga maire tëani baguë sëani, baguë naconi si'arën ba'ijën ba'ija'cua'ë mai.

¹⁵ Ja'nca sëani, judío bain yo'ojën ba'iyeru jo'ya hua'na ziere Riusuna insiye beoye bañuni. Riusuni bojoto, Jesucristo zie jañuse'ere ro'tani, Riusuni bojoreba bojojën, baguë ta'yejeiye ba'iyete si'a jëja cani achojën bañuni.

¹⁶ Ja'nrebi, Riusuni bojojën, yequëcuani re'oyereba yo'ojën ba'ijë'ën. Ja'an yo'oye huanë yemajën ba'ijë'ën. Mësacua bonsere bonse beocuaana ro insini huo'huejënna, Riusubi ëñani ai bojosi.

¹⁷ Mësacua jubë ëja bainbi guansejënna, Ja'ë cajën, bacua caye'ru yo'ojë'ën. Bacua'ga Riusu guanseni jo'case'e'ru mësacua ba'iyete ëñajën, Zupaibi tëteni bama'iñë cajën, mësacuani coca guanseyë. Bacua guanseyete te'e ruiñe yo'otoca, Riusuni bojojën sehuoye poreyë. Mësacuabi te'e ruiñe yo'oma'itoca, bacuabi mësacuare bënni

senjoñete ëñani, Riusu bëiñete sa'ntijën ba'ija'cua'ë. Ja'nca sëani, bacuare achani, te'e ruiñe yo'ojën ba'ijë'ën.

18 Yureca, yë'ë, yë'ë gajecua, yëquënare ujajën, Riusuni sencaijën ba'ijë'ën. Gare gu'aye yo'oye beoye ba'ijën, te'e ruiñe yo'oye se'gare ro'tajënna, ja'nca sencaijën ba'ijë'ën.

19 Ja'nca si'a jëja yo'ojën ba'itoca, Riusubi yë'ëre conguë, yë'ëre quë'rë besa mësacuana ti'an güeseja'guë'bi.

Bendición y saludos finales

20 Ja'nca yë'ëre sencaijënna, yë'ë'ga mësacuare Riusuni sencaiguë ba'iyë. Mai ta'yejeiyereba Riusubi maire bojo recoyo bacuare re'huaye masiguëbi mai Ëjaguë Jesús zie jañuni tonse'ere ëñani, yë'ë coca caní jo'case'e'ru te'e ruiñe yo'oza caguë, baguë Zin Jesusre go'ya rai güeseni, oveja jo'ya hua'na conni cuiraye'ru mai ta'yejeiyereba conni cuiraguëte baguëte re'huabi.

21 Ja'nca re'huaguëna, mësacua ba'iyete sencaiguë ba'iyë yëquëna. Mësacua se'gabi baguë yëyete yo'oye ti'anmajënna, baguë ta'yejeiyereba yo'oni conja'guë cayë. Baguë yëyete ai re'oye yo'oye porecuare mësacuare re'huaja'guë cayë. Ja'nca re'huaguëbi yëquënare'ga ja'nca re'huaguëna, baguë yëye se'gare ro'tajën, Jesucristobi conguëna, baguëni bojo güeseye yo'oye yëyë yëquëna. Ja'nca yëcuabi Cristo ta'yejeiyereba ba'iyete gare caraye beoye bojojën, caní achojën bañuni.

²² Yureca, yë'ë bain sanhuë, yë'ë yihuo coca toyani jo'case'e yua ai coca toyani jo'cama'isi'quë sëani, ya'jaye beoye achajën ye'yejën ba'ijë'ën.

²³ Mai te'e bainguë Timoteore'ga quëayë yë'ë. Preso zeansi'quë ba'iguëna, baguëte etoreña. Ja'nca etasi'quëbi yë'ëna yureña raitoca, baguëbi conguëna, mësacuana ëñaguë saiye yë'ë.

²⁴ Mësacua ëja bain, mësacua gaje bain, si'acua Cristo bain jubëreba ba'icuari saludacaijë'ën. Cristo bain Italia yijabi raisi'cua'ga mësacuani saludaye cahuë.

²⁵ Mësacua jubë si'acuabi Cristo ta'yejeiye in-sise'ere conì bani, recoyo bojojën ba'ijë'ën, cayë yë'ë. Ja'nca raë'ë. Amén.

**Riusu cocabera: mai ëjaguë Jesucristo
ba'iyete toyani jo'case'e'ë
New Testament in Siona (CO:snn:Siona)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Siona

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Siona [snn], Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Siona

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

ce8413d6-ff57-5b18-bda5-72d8f77005b2